

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

BEZPIECZNA
PODRÓŻ

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia Bezpieczna Podróż, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (DZ. U. 2015 r., poz. 1844 z późn. zm.)

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	§2, §3, §4, §5, §6, §7, §8, §9, §10, §11, §12, §13, §14, §15, §16, §17, §19, §20, §22, §23, §26
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§4 ust. 5, §4 ust. 7, §7 ust. 6, §9 ust. 5-6, §10 ust. 4, §12 ust. 3-6, §13 ust.3, §13 ust. 5, §14 ust. 5 - 6, §15 ust. 4 -6, §16 ust. 3, §17 ust. 4, §18, §24

SPIS TREŚCI	
POSTANOWIENIA OGÓLNE	4
CO OZNACZAJĄ OKREŚLENIA UŻYTE W OWU?	4
DEFINICJE	4
JAKĄ OCHRONĘ ZAPEWNIĄ UBEZPIECZENIE?	9
PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	9
POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE ZAKRESU UBEZPIECZENIA	10
Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą	10
Ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą	11
Ubezpieczenie Assistance w podróży	13
Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży	14
Ubezpieczenie kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w Polsce	18
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w podróży	18
Ubezpieczenie bagażu	20
Ubezpieczenie opóźnienia bagażu	21
Ubezpieczenie opóźnienia podróży	21
Ubezpieczenie przerwania podróży	22
Ubezpieczenie rezygnacji z podróży	23
Ubezpieczenie rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowanych zaostreniem się choroby przewlekłej	26
O JAKIE UBEZPIECZENIA MOŻESZ ROZSZERZYĆ OCHRONĘ?	28
POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE UBEZPIECZEŃ DODATKOWYCH	28
Ubezpieczenie pakiet sportowy	28
Ubezpieczenie udziału własnego w przypadku szkód w wynajmowanym pojeździe	29
KIEDY TUZ UBEZPIECZENIA NIE WYPŁACI ŚWIADCZENIA?	30
OGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	30
CO TRZEBA ZROBIĆ, ŻEBY SIĘ UBEZPIECZYĆ?	33
ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA	33
SUMA UBEZPIECZENIA I SUMA GWARANCYJNA	33
OD CZEGO ZALEŻY WYSOKOŚĆ SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ?	34
SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	34
KIEDY ROZPOCZYNA SIĘ I KOŃCZY OCHRONA UBEZPIECZENIOWA?	34
POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI	34
ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA	35
JAKIE OBOWIĄZKI MA UBEZPIECZAJĄCY, UBEZPIECZONY, A JAKIE TUZ UBEZPIECZENIA?	36
OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO	36
OBOWIĄZKI TUZ UBEZPIECZENIA	36
CO ZROBIĆ ŻEBY OTRZYMAĆ ŚWIADCZENIE?	37
POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWSTANIA SZKODY	37
JAK ZŁOŻYĆ SKARGĘ LUB REKLAMACJĘ Z TYTUŁU ZAWARTEJ UMOWY UBEZPIECZENIA?	39
REKLAMACJE I SKARGI	39
PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH	40
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	42

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia Bezpieczna Podróż, zwane dalej „OWU” mają zastosowanie w umowach ubezpieczenia zawieranych przez TUZ Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółkę Akcyjną (poprzednio: TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych) z siedzibą w Warszawie, ul. Wołoska 22A, 02-675 Warszawa, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0001190962, zwaną dalej „TUZ Ubezpieczenia”, z osobami fizycznymi, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej osobno „Ubezpieczającym”.
2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek (Ubezpieczonego), w takim przypadku postanowienia OWU stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego, o ile Ubezpieczony wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek. Ubezpieczający zobowiązany jest do zapłacenia składki.
3. Za porozumieniem stron do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU, jednakże wszelkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU oraz wszelkie zmiany zawartej już umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone na piśmie pod rygorem ich nieważności.
4. Do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie obowiązujące przepisy prawa polskiego, w tym przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny oraz ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

CO OZNACZAJĄ OKREŚLENIA UŻYTE W OWU?

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU pojęcia należy rozumieć:

- 1) **akty terroru** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, prowadzone przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności i dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy lub groźby użycia przemocy;
- 2) **aktywność na dużej wysokości** – aktywność, która obejmuje lub ma obejmować przekraczanie wysokości 4500 m n.p.m. w charakterze innym niż pasażer komercyjnego statku powietrznego;
- 3) **awaria mechaniczna** – problem mechaniczny (uszkodzenie mechaniczne), w tym usterka elektryczna, który(a) uniemożliwia jazdę pojazdu (zgodnie z jego przeznaczeniem), w tym przebita opona lub brak płynów eksploatacyjnych, za wyjątkiem braku paliwa;
- 4) **bagaż** – rzeczy osobiste stanowiące własność Ubezpieczonego, które zabiera Ubezpieczony ze sobą w podróż lub nabywa podczas podróży;
- 5) **biżuteria** – wyroby jubilerskie: ze srebra, złota, platyny, pereł, kamieni i metali szlachetnych, używane do dekoracji ciała lub stroju;
- 6) **Centrum Operacyjne Assistance** – podmiot, który w imieniu TUZ Ubezpieczenia organizuje i świadczy usługi określone w niniejszych OWU;
- 7) **choroba** – zaburzenia w funkcjonowaniu narządów lub organów ciała Ubezpieczonego, niezależne od niczyjej woli, co do których lekarz może postawić diagnozę, wymagające leczenia, diagnostyki;
- 8) **choroba epidemiczna** – choroba zakaźna uznana za epidemiczną lub określona jako epidemiczna przez organ administracji publicznej;
- 9) **choroba pandemiczna** – choroba epidemiczna uznana za pandemiczną lub określona jako pandemiczna przez przedstawiciela Światowej Organizacji Zdrowia (WHO);
- 10) **członek rodziny** – małżonek, dzieci, partner, rodzeństwo, matka, ojciec, ojczym, macocha, pasierb, pasierbica, teściowie, zięciowie, synowie, przysposabiający i przysposobieni Ubezpieczonego, opiekunowie ustanowieni przez sąd opiekuńczy oraz osoby świadczące odpłatną opiekę i zamieszkujące w domu podopiecznego;
- 11) **choroba przewlekła** – choroba zdiagnozowana przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej, mająca długotrwały przebieg, trwająca zwykle miesiącami lub latami, leczona w sposób stały lub okresowy;
- 12) **czyn bezprawny** – czyn naruszający prawo powszechnie obowiązujące w miejscu, w którym został popełniony;
- 13) **czysta strata finansowa** – uszczerbek majątkowy nie będący szkodą majątkową i osobową, ani nie wywodzący się z takich szkód;
- 14) **data powrotu** – data, na którą pierwotnie zaplanowano zakończenie podróży, zgodnie z rezerwacją podróży;
- 15) **data wyjazdu** – data, na którą pierwotnie zaplanowano rozpoczęcie podróży, zgodnie z rezerwacją podróży;
- 16) **dostawca usług turystycznych** – biuro podróży, tour operator, linia lotnicza, linia wycieczkowa, hotel, przedsiębiorstwo kolejowe lub inny dostawca usług turystycznych;
- 17) **działania o charakterze przestępczym lub społecznym** – sabotaż, akty terroru, strajki, lokauty, niepokoje społeczne lub zamieszki;
- 18) **działania wojenne** - wojny (wypowiedziane lub niewypowiedziane), inwazje, działania wrogów zagranicznych, operacje wojenne lub wojskowe – prowadzone na terytorium jakiegokolwiek kraju, w tym również w czasie pokoju, wojny domowe, rewolucje, powstania, przewroty polityczne;
- 19) **epidemia** - wystąpienie na danym obszarze zakażeń lub zachorowań na chorobę zakaźną w liczbie wyraźnie większej niż we wcześniejszym okresie albo wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych dotychczas niewystępujących, Sytuacja prawna

- wprowadzona na danym obszarze w związku z wystąpieniem epidemii w celu podjęcia określonych działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych dla zminimalizowania jej skutków, ogłoszona przez uprawnione do tego organy administracji publicznej;
- 20) **eskorta medyczna** – profesjonalista zatrudniony przez zespół medyczny Centrum Operacyjnego Assistance, aby towarzyszyć podczas transportu Ubezpieczonego jako osoby chorej lub osobie, która odniosła obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku. Osoba z eskorty medycznej jest przeszkolona, aby zapewnić opiekę medyczną osobie przewożonej. Nie może to być towarzysz podróży lub członek rodziny;
 - 21) **erupcja wulkanu** – zjawisko wydostawania się na powierzchnię Ziemi lub do atmosfery jakiegokolwiek materiału wulkanicznego (magmy, materiałów piroklastycznych, substancji lotnych: gazów, pary);
 - 22) **huragan** - wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17m/s, wyrządzający masowe szkody, prędkość wiatru powinna być potwierdzona przez odpowiednie instytucje działające na terytorium kraju zdarzenia;
 - 23) **klient** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której obowiązujące przepisy przyznają zdolność prawną, będąca Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia, spadkobiercą posiadającym interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności lub spełnieniu świadczenia z umowy ubezpieczenia która korzysta, korzystała lub zamierza skorzystać z usług świadczonych przez TUZ Ubezpieczenia, Niniejsza definicja ma zastosowanie w procesie składania i rozpatrywania reklamacji i skarg, uregulowanym w § 27 OWU;
 - 24) **kłęska żywiołowa** – ekstremalne zdarzenie pogodowe lub geologiczne na dużą skalę, które powoduje szkody w mieniu, zakłóca działanie transportu lub mediów albo stanowi zagrożenie dla ludzi, w szczególności trzęsienie ziemi, pożar, powódź, huragan lub erupcja wulkanu;
 - 25) **konieczne ze względów medycznych** – leczenie, które jest wymagane w przypadku choroby, obrażeń w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub zaostrzenia objawów uprzednio istniejącego schorzenia w zależności od objawów jakie ma Ubezpieczony i może być bezpiecznie zastosowane wobec Ubezpieczonego. Takie leczenie musi spełniać standardy dobrej praktyki medycznej i nie może służyć wygodzie Ubezpieczonego lub podmiotowi, który realizuje usługi medyczne;
 - 26) **konsumpcja sumy ubezpieczenia (sumy gwarancyjnej/limitu odpowiedzialności)** – zmniejszenie sumy ubezpieczenia (sumy gwarancyjnej/limitu odpowiedzialności) o kwotę wypłaconego odszkodowania lub świadczenia;
 - 27) **koszty leczenia (w ubezpieczeniu kosztów leczenia za granicą)** – poniesione przez Ubezpieczonego poza terytorium Polski, podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania, udokumentowane i niezbędne z medycznego punktu widzenia koszty świadczenia opieki medycznej w zakresie poprawy stanu zdrowia po:
 - a) obrażeniach wskutek nieszczęśliwego wypadku,
 - b) chorobie (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19),
 - c) zaostrzeniu uprzednio istniejącego schorzenia.
 Koszty leczenia muszą być zalecone przez lekarza prowadzącego leczenie, tak aby Ubezpieczony mógł wrócić lub zostać przetransportowany do Polski albo kontynuować zaplanowaną podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 Koszty świadczonych usług muszą być odpowiednie do dostępności i złożoności usługi, dostępności potrzebnych części/materiałów/ dostaw/sprzętu oraz dostępności odpowiednio wykwalifikowanych i licencjonowanych dostawców usług medycznych;
 - 28) **koszty leczenia (w ubezpieczeniu kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwego wypadku w Polsce)** – poniesione przez Ubezpieczonego na terytorium Polski, udokumentowane i niezbędne z medycznego punktu widzenia koszty świadczenia opieki medycznej w zakresie poprawy stanu zdrowia po obrażeniach wskutek nieszczęśliwego wypadku, który wydarzył się Ubezpieczonemu podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania, zalecone przez lekarza prowadzącego leczenie na terytorium Polski, do których zalicza się:
 - a) koszty zakupu środków opatrunkowych i pomocniczych, lekarstw oraz innych medykamentów zleconych przez lekarza;
 - b) honoraria lekarskie;
 - c) koszty badań diagnostycznych w procesie leczenia powypadkowego;
 - d) koszty leczenia ambulatoryjnego;
 - 29) **koszty rehabilitacji** – poniesione przez Ubezpieczonego na terytorium Polski, koszty na zabiegi rehabilitacyjne wykonane na zlecenie lekarza niezbędne z punktu widzenia medycznego do odzyskania sprawności po nieszczęśliwym wypadku, któremu uległ Ubezpieczony podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania;
 - 30) **kradzież** - zabór cudzej rzeczy ruchomej w celu jej przywłaszczenia;
 - 31) **kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia, w celu przywłaszczenia z zamkniętych pomieszczeń, po uprzednim pokonaniu – przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi – istniejących zabezpieczeń lub zamocowań także po otwarciu zabezpieczeń kluczem lub innym urządzeniem otwierającym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem z innego lokalu albo w wyniku rabunku;
 - 32) **kwarantanna** – przymusowe odosobnienie na mocy nakazu lub innego zarządzenia organu administracji publicznej, organu regulacyjnego lub kapitana statku żeglugi komercyjnej, na którym Ubezpieczony przebywał w trakcie zarezerwowanego rejsu podczas podróży poza krajem miejscem stałego zamieszkania, aby zapobiec szerzeniu się choroby zakaźnej, na zakażenie którą narażony był Ubezpieczony lub towarzysz podróży Ubezpieczonego;
 - 33) **lekarz** – osoba uprawniona do wykonywania, zgodnie z obowiązującym w danym kraju prawem, zawodu lekarza lub stomatologa, posiadająca odpowiednie, formalnie potwierdzone kwalifikacje do leczenia, licencję (zezwoleństwo na wykonywanie zawodu). Lekarzem w rozumieniu OWU nie może być Ubezpieczony, towarzysz podróży, członek rodziny, członek rodziny towarzysza podróży;

- 34) **lokalny transport publiczny** – środki transportu lokalnego, zbiorowego lub miejskiego (np. kolej miejska, autobus miejski, metro, prom, taksówka, kierowca do wynajęcia lub inny tego typu przewoźnik), za pośrednictwem których Ubezpieczony lub towarzysz podróży podróżuje na odległość mniejszą niż 150 km;
- 35) **miejsce stałego zamieszkania** – miejsce stałego pobytu do celów prawnych i podatkowych, w którym Ubezpieczony jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym, adres w kraju, pod którym przebywa Ubezpieczony z zamiarem stałego pobytu lub w którym koncentruje się życie Ubezpieczonego (w którym mieszka, uczy się, pracuje) przez co najmniej rok;
- 36) **niepokoje społeczne** - publiczny protest, strajk, zamieszki, demonstracja, nielegalne zgromadzenie lub zakłócenie w obrębie społeczności, regionu, państwa lub narodu obejmujące akty przemocy, wandalizmu, bezprawia lub utrudniania swobodnego dostępu lub przemieszczania się w miejscach publicznych przez zgromadzenia osób. Niniejsza definicja nie obejmuje następujących zdarzeń: ryzyka politycznego, aktów terroru, działań wojennych;
- 37) **nieszczęśliwy wypadek** - nagłe zdarzenie mające miejsce w okresie ochrony ubezpieczeniowej (za wyjątkiem uprzednio istniejącego schorzenia) wywołane przyczyną zewnętrzną, na skutek której Ubezpieczony niezależnie od swej woli doznał obrażenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł. Za nieszczęśliwy wypadek nie uważa się chorób, nawet gdy wystąpiły nagle;
- 38) **niezbędne starania**- konieczne działania prowadzące do osiągnięcia zamierzonego celu;
- 39) **niezdatny do zamieszkania** – stan miejsca docelowego, do którego podróżuje Ubezpieczony poza krajem miejsca stałego zamieszkania lub stan miejsca docelowego w kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego uniemożliwiający Ubezpieczonemu przebywanie w tym miejscu, będący skutkiem: klęski żywiołowej, pożaru, powodzi, włamania, burzy lub aktu wandalizmu, potwierdzonych przez odpowiednie służby/organy (w szczególności służby ratunkowe, policję, straż pożarną, wspólnotę mieszkaniową, administrację budynku), związane z długotrwałą utratą dostępu do energii elektrycznej, gazu lub wody;
- 40) **obrażenia** – fizyczne uszkodzenie ciała powstałe w wyniku nieszczęśliwego wypadku;
- 41) **okres ochrony ubezpieczeniowej** – określony w dokumencie ubezpieczenia okres, w którym TUZ Ubezpieczenia udziela ochrony ubezpieczeniowej;
- 42) **pandemia** – epidemia danej choroby zakaźnej występująca w tym samym czasie w różnych krajach i na różnych kontynentach, w rozumieniu Światowej Organizacji Zdrowia (WHO);
- 43) **partner** – osoba fizyczna, pozostająca z Ubezpieczonym w związku pozamałżeńskim, niepozostająca z Ubezpieczonym w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa ani przysposobienia;
- 44) **pobyt w szpitalu** – pobyt Ubezpieczonego w szpitalu, będący następstwem nieszczęśliwego wypadku lub choroby (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19), zaostrzenia się objawów uprzednio istniejącego schorzenia, mający na celu przywrócenie lub poprawę jego stanu zdrowia;
- 45) **podróż** – pobyt Ubezpieczonego poza granicami Polski lub krajem miejscem stałego zamieszkania, w kraju zgodnie z wybraną przez Ubezpieczającego strefą geograficzną: A lub B lub C, o której mowa w §3 ust. 6 OWU, który rozpoczyna się od momentu przekroczenia przez Ubezpieczonego granicy Polski lub kraju miejsca stałego zamieszkania i kończy się z chwilą przekroczenia granicy Polski lub kraju miejsca stałego zamieszkania przy powrocie Ubezpieczonego i nie może trwać dłużej niż 90 dni;
- 46) **pojazd** – pojazd wyposażony w silnik, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h, z wyłączeniem motoroweru, ciągnika rolniczego, pojazdów szynowych, rowerów, wózków rowerowych, hulajnóg elektrycznych, urządzeń transportu osobistego i wózków inwalidzkich;
- 47) **polisa** – dokument wystawiony przez TUZ Ubezpieczenia bądź w jego imieniu jako potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU;
- 48) **postępowanie adopcyjne** – obowiązkowe postępowanie sądowe lub inne spotkanie wymagane przez prawo, w którym Ubezpieczony uczestniczy jako przyszły rodzic adopcyjny w celu dokonania zgodnej z prawem adopcji małoletniego dziecka;
- 49) **Poszkodowany** – każda osoba trzecia niebędąca stroną umowy ubezpieczenia, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi Ubezpieczony (dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej);
- 50) **powódź** – zalanie terenu w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących, naturalnych lub sztucznych zbiornikach wód, na skutek:
 - a) nadmiernych opadów atmosferycznych,
 - b) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górzystych lub pofałdowanych,
 - c) topnienia kry lodowej,
 - d) tworzenia się zatorów lodowych w korytach wód płynących,
 - e) sztormu i podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych.
- 51) **pożar** – ogień, który przedostał się poza kontrolowane miejsce spalania (palenisko) lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 52) **przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** - niezbędne z medycznego punktu widzenia wyroby medyczne i przedmioty wspomagające proces leczniczy wymienione w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie wykazu wyrobów medycznych, w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, wydawane na zlecenie lekarza prowadzącego leczenie Ubezpieczonego;
- 53) **przedmioty o wysokiej wartości** – przedmioty kolekcjonerskie, biżuteria, zegarki, klejnoty, perły, futra, aparaty fotograficzne (w tym kamery wideo) i powiązane urządzenia elektroniczne (akcesoria optyczne, sprzęt oświetleniowy, sprzęt stabilizujący) instrumenty muzyczne, profesjonalny sprzęt audio (do rejestracji, obróbki, transmisji i odtwarzania dźwięku w środowiskach zawodowych), lornetki, teleskopy, sprzęt sportowy, urządzenia mobilne, smartfony, komputery, radia, drony, roboty i inny sprzęt elektroniczny, w tym części i akcesoria do wyżej wymienionych przedmiotów;
- 54) **przewoźnik** – przedsiębiorca posiadający wymagane prawem zezwolenia umożliwiające odpłatny przewóz osób i mienia środkami transportu lądowego, powietrznego lub wodnego. Niniejsza definicja nie obejmuje:
 - a) wypożyczalni pojazdów;

- b) prywatnych lub niekomercyjnych przewoźników transportowych;
- c) transportu czarterowego, z wyjątkiem transportu grupowego czarterowanego przez tour operatora Ubezpieczonego,
- d) lokalnego transportu publicznego;
- 55) **rabunek** - zabór mienia przy użyciu lub pod wpływem groźby natychmiastowego użycia przemocy fizycznej wobec Ubezpieczonego albo doprowadzeniu Ubezpieczonego do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
- 56) **refundacja** – gotówka, kredyt lub bon na przyszły wyjazd, które przysługują Ubezpieczonemu od dostawcy usług turystycznych/wypożyczalni pojazdów;
- 57) **reklamacja** – zgłoszenie Klienta skierowane do TUZ Ubezpieczenia, w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ Ubezpieczenia;
- 58) **rekreacyjne uprawianie sportu** - forma aktywności fizycznej wykonywana w wolnym czasie polegająca na uprawianiu sportu w celu odpoczynku lub rozrywki, nie w celach zarobkowych, niezwiązana z uczestnictwem w treningach, zgrupowaniach, obozach, zawodach organizowanych przez właściwy dla danej dyscypliny związek sportowy;
- 59) **rzeczy osobiste** – przedmioty stanowiące własność Ubezpieczonego służące do jego osobistego użytku w czasie wypoczynku oraz użytkowane przez niego w czasie wypoczynku. Za rzeczy osobiste uznaje się zarówno przedmioty, które Ubezpieczony zabiera ze sobą jak również te które nabywa podczas podróży poza krajem miejscem stałego zamieszkania;
- 60) **ryzyko cybernetyczne** – zdarzenia związane z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), które prowadzą do naruszenia poufności, integralności lub dostępności danych, systemów lub usług, a w konsekwencji powodują straty finansowe, operacyjne, prawne lub reputacyjne, które przyczyniły się do, wynikające z, lub w związku z, jednym lub więcej przypadków któregokolwiek z poniższych:
 - a) nieuprawnione, złośliwe lub nielegalne działania, lub groźba takich działań, obejmujące dostęp do systemu komputerowego lub przetwarzanie, wykorzystanie lub działanie systemu komputerowego;
 - b) błędy lub zaniedbania dotyczące dostępu do systemu komputerowego, przetwarzania, użytkowania lub działania systemu komputerowego;
 - c) częściowa lub całkowita niedostępność lub brak dostępu do systemu komputerowego, przetwarzania, użytkowania lub obsługi systemu komputerowego lub
 - d) utrata możliwości korzystania, zmniejszenie funkcjonalności, naprawa, wymiana, przywrócenie lub odtworzenie danych, w tym wszelkie kwoty odnoszące się do wartości takich danych;
- 61) **ryzyko polityczne** – jedno lub więcej z poniższych zdarzeń/okoliczności:
 - a) zdarzenie, zorganizowany opór lub działanie mające na celu lub sugerujące zamiar obalenia, zastąpienia lub zmiany – poza normalnymi procesami prawnymi – obecnej głowy państwa, urzędnika wybranego, urzędnika mianowanego, rządu lub zorganizowanej grupy politycznej albo rządzącej;
 - b) nacjonalizacja;
 - c) konfiskata;
 - d) wywłaszczenie;
 - e) pozbawienie wolności;
 - f) rekwizycja;
 - g) rewolucja;
 - h) bunt;
 - i) powstanie;
 - j) rozruchy o proporcjach lub wielkości powstania;
 - k) przewrót wojskowy lub cywilny;
 - l) stan wojenny;
 - m) stan wyjątkowy;
- 62) **siła wyższa** - zdarzenie zewnętrzne, niemożliwe do przewidzenia oraz do zapobieżenia jego skutkom, w szczególności takie jak: działania sił przyrody, wojny, zamieszki, strajki, akty terroru;
- 63) **skarga** – zgłoszenie Klienta, z wyłączeniem spraw objętych zakresem podmiotowym i przedmiotowym zarezerwowanym dla reklamacji, dotyczące zaniedbań, uchybień czy też nienależytego wykonania obowiązków przez jednostki organizacyjne TUZ Ubezpieczenia, pracowników TUZ Ubezpieczenia lub agentów ubezpieczeniowych TUZ Ubezpieczenia;
- 64) **służby ratunkowe** – personel ratowniczy (np. policjant, ratownik medyczny lub strażak), do którego obowiązków służbowych należy dotarcie na miejsce wypadku lub zdarzenia w celu udzielenia pomocy;
- 65) **sporty wspinaczkowe** – aktywność z użyciem uprząży, lin, asekuracji, raków lub czekanów. Niniejsza definicja nie obejmuje wspinaczki pod nadzorem na sztucznych obiektach przeznaczonych do wspinaczki rekreacyjnej;
- 66) **sporty zimowe** - uprawianie narciarstwa zjazdowego, biegowego oraz snowboardingu na oznaczonych trasach lub uprawianie sportów, w których wykorzystywane są pojazdy, przedmioty, rzeczy przeznaczone do poruszania się po lodzie lub śniegu;
- 67) **strajk pracowniczy (także strajk)** - zorganizowane i celowe zatrzymanie lub spowolnienie pracy przez grupę pracowników lub odstąpienie od świadczenia usług przez pracowników, mające na celu zmuszenie pracodawcy do zastosowania się do żądań tych pracowników. Niniejsza definicja nie obejmuje ogólnego lub generalnego strajku pracowników lub społeczeństwa w społeczności, stanie, regionie lub kraju. Niniejsza definicja nie obejmuje również strajku, który osiąga poziom niepokoju społecznych lub ryzyka politycznego lub jest związany z niepokojami społecznymi lub ryzykiem politycznym;
- 68) **sprzęt sportowy** – sprzęt lub przedmioty służące do uprawiania sportu;
- 69) **stan po użyciu alkoholu** – stan, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi od 0,2‰ do 0,5‰ (promila) albo prowadzi do obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³;

- 70) **stan nietrzeźwości** – stan, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi powyżej 0,5 ‰ (promila) albo prowadzi do obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³;
- 71) **system komputerowy** – komputer, oprogramowanie, system komunikacyjny lub urządzenie elektroniczne (w tym między innymi smartfon, laptop, tablet, urządzenie typu wearable), serwer, chmura, mikrokontroler lub podobny system, w tym powiązane urządzenia wejściowe, wyjściowe, do przechowywania danych, sprzęt sieciowy lub urządzenia do tworzenia kopii zapasowych;
- 72) **suma ubezpieczenia (suma gwarancyjna w ubezpieczeniu OC w podróży)** – określona w umowie ubezpieczenia kwota, stanowiąca górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia;
- 73) **szkoda majątkowa** – szkoda powstała wskutek uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia;
- 74) **szkoda osobowa** – szkoda wyrządzona osobie, skutkująca uszkodzeniem ciała, rozstrojem zdrowia lub śmiercią.
- 75) **szpital** – placówka intensywnej opieki, której podstawową funkcją jest diagnozowanie i leczenie osób chorych i osób, które odniosły obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku, prowadzone pod nadzorem lekarzy. Musi ona spełniać następujące warunki:
 - a) podstawowym celem jej działalności musi być świadczenie usług diagnostycznych i leczniczych dla pacjentów;
 - b) musi posiadać zorganizowane oddziały medycyny i chirurgii oraz
 - c) posiadać licencję (zezwoleństwo) do prowadzenia działalności leczniczej zgodnie z przepisami danego kraju.Za szpital w rozumieniu niniejszych OWU nie uważa się: domów opieki, sanatoriów, hospicjów, ośrodków i oddziałów rehabilitacyjnych, wypoczynkowych i leczenia uzależnień oraz szpitali sanatoryjnych i szpitali jednodniowych;
- 76) **towarzysz podróży** – osoba odbywająca podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania wraz z Ubezpieczonym lub zwierzę asystujące Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejscem stałego zamieszkania;
- 77) **trudne warunki pogodowe** – niebezpieczne zjawiska pogodowe, w tym m. in. wichury, huragany, tornada, mgły, gradobicia, ulew, burze śnieżne i lodowe.;
- 78) **trzęsienie ziemi** – gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej niespowodowane działalnością człowieka, zaburzenia systemu równowagi we wnętrzu Ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu;
- 79) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do zapłacenia składki ubezpieczeniowej;
- 80) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia;
- 81) **uderzenie pioruna** – pośrednie lub bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne, pozostawiające ślady tego zdarzenia (w szczególności osmalenie, stopienie);
- 82) **udział własny** – określona kwotowo część odszkodowania należnego z umowy ubezpieczenia, które Ubezpieczony pokrywa we własnym zakresie;
- 83) **umowa najmu pojazdu** – umowa pomiędzy Ubezpieczonym i wypożyczalnią pojazdów, która reguluje wszystkie warunki wypożyczenia pojazdu, w tym zakres obowiązków Ubezpieczonego oraz obowiązków wypożyczalni pojazdów.
- 84) **Uprawniony** – osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną uprawniona do odbioru świadczenia/odszkodowania, na mocy postanowień zawartej umowy ubezpieczenia, OWU lub przepisów prawa;
- 85) **uprzednio istniejące schorzenie** – obrażenia, choroby (również choroba przewlekła), które powstały przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia (włączając tę datę) i które:
 - a) skłoniły Ubezpieczonego do uzyskania badania medycznego, diagnozy, opieki lub leczenia prowadzonego przez lekarza lub
 - b) spowodowały objawy bądź sprawiły, że Ubezpieczony przyjmował leki przepisane przez lekarza, pod warunkiem, iż zostały formalnie zdiagnozowane, aby mogły być uznane za uprzednio istniejące schorzenie;
- 86) **uszczerbek na zdrowiu** – obrażenia ciała lub rozstrój zdrowia, powodujące upośledzenie czynności organizmu. Stopień i rodzaj uszczerbku na zdrowiu określany jest na podstawie przedłożonej dokumentacji medycznej oraz Tabeli nr 1 zawartej w §7 OWU;
- 87) **wandalizm** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia (w tym graffiti) dokonane przez osoby trzecie, działające z zamiarem jego zniszczenia lub uszkodzenia, z wyłączeniem szkód wynikających z dokonania lub usiłowania dokonania kradzieży z włamaniem lub rabunku, Czyn bezprawny, który powoduje celowe uszkodzenie lub zniszczenie publicznej lub prywatnej materialnej własności. Niniejsza definicja nie obejmuje to uszkodzenia lub zniszczenia publicznej lub prywatnej materialnej własności w wyniku aktów terroru, działań wojennych, ryzyka politycznego lub niepokoju społecznego;
- 88) **wiek pojazdu** – wartość ustalana jako różnica pomiędzy rokiem, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, a rokiem produkcji pojazdu;
- 89) **wojna** – stan lub okres wrogiego konfliktu zbrojnego, wojny domowej, działań wojskowych lub paramilitarnych pomiędzy dwoma lub więcej z następujących podmiotów: narodem, państwem, rządem, terytorium lub zorganizowaną grupą polityczną lub rządzącą. Niniejsza definicja obejmuje wszelkie działania lub zdarzenia bezpośrednio związane z takim konfliktem lub działaniami i mające miejsce w ich trakcie lub bezpośrednio wywołujące taki konflikt lub działania. Niniejsza definicja ta ma zastosowanie niezależnie od tego, czy wojna została oficjalnie lub formalnie wypowiedziana;
- 90) **wyczynowe uprawianie sportu** – regularne uczestniczenie w treningach w ramach klubu, związku lub stowarzyszenia sportowego, a także udział w obozach kondycyjnych lub szkoleniowych oraz udział w zawodach w ramach sekcji, klubów, organizacji sportowych;
- 91) **wynajmowany pojazd** – samochód osobowy przeznaczony do użytku na drogach publicznych, który został wynajęty przez Ubezpieczonego do użytku przez Ubezpieczonego w zaplanowanym okresie wynajmu, podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania;
- 92) **wypadek drogowy** – nieoczekiwane i niezamierzone zdarzenie związane z ruchem drogowym, poza awarią mechaniczną, które powoduje szkodę osobową lub szkodę majątkową bądź oba te skutki.

- 93) **zakwaterowanie** – hotel lub inny obiekt noclegowy, w którym Ubezpieczony dokonał rezerwacji lub korzysta z odpłatnego pobytu;
- 94) **zaostrzenie objawów uprzednio istniejącego schorzenia** - nagłe, wymagające udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej, nasilenie objawów uprzednio istniejącego schorzenia lub jego powikłania;
- 95) **zaplanowany okres wynajmu** – okres ograniczony datami wskazanymi w umowie najmu pojazdu, w którym Ubezpieczony korzysta z wynajmowanego pojazdu podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania;
- 96) **zwierzę asystujące** – pies, który został indywidualnie wyszkolony do wykonywania pracy lub zadań na rzecz Ubezpieczonego będącego osobą niepełnosprawną, w szczególności cierpiącą na niepełnosprawność fizyczną, sensoryczną, psychiatryczną, intelektualną lub inną.

JAKĄ OCHRONĘ ZAPEWNIĄ UBEZPIECZENIE?

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Szczegółowe określenie przedmiotu ubezpieczenia, w zależności od rodzaju ubezpieczenia, zawierają postanowienia szczegółowe, zawarte §4 - §17 OWU.
2. Stosownie do wniosku Ubezpieczającego, jak również w oparciu o postanowienia OWU, zakres ubezpieczenia obejmuje ubezpieczenie:
 - 1) kosztów leczenia za granicą;
 - 2) transportu w nagłych przypadkach za granicą;
 - 3) Assistance w podróży;
 - 4) następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży;
 - 5) kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwego wypadku w Polsce;
 - 6) odpowiedzialności cywilnej w podróży;
 - 7) bagażu;
 - 8) opóźnienia bagażu;
 - 9) opóźnienia podróży;
 - 10) przerwania podróży.
3. Stosownie do wniosku Ubezpieczającego, jak również w oparciu o postanowienia OWU, zakres ubezpieczenia może obejmować:
 - 1) ubezpieczenie rezygnacji z podróży lub
 - 2) ubezpieczenie rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowanych zaostrzeniem się choroby przewlekłej.
4. Zakres ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 2 można rozszerzyć za opłatą dodatkowej składki o ubezpieczenie:
 - 1) pakiet sportowy;
 - 2) udziału własnego w przypadku szkód w wynajmowanym pojeździe.
5. TUZ Ubezpieczenia obejmuje ochroną ubezpieczeniową zdarzenia ubezpieczeniowe powstałe poza terytorium Polski lub poza krajem miejsca stałego zamieszkania. W przypadku ubezpieczenia kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w Polsce, o którym mowa w ust. 2 pkt. 5) zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje wyłączenie terytorium Polski.
6. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest, z zastrzeżeniem ust. 5, zgodnie z wybraną przez Ubezpieczonego strefą geograficzną:
 - 1) w strefie A – obejmującej terytoria państw europejskich oraz państw położonych w basenie Morza Śródziemnego, Andora, Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Stolica Apostolska – Watykan, Węgry, Islandia, Włochy, Łotwa, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Malta, Monako, Holandia, Norwegia, Portugalia, Rumunia, San Marino, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria, Wyspy Alandzkie, Albania, Algieria, Armenia, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Egipt, Gruzja, Gibraltary, Guernsey, Irlandia, Wyspa Man, Izrael, Jersey, Kosowo, Liban, Libia, Macedonia (była Jugosłowiańska Republika), Mołdawia (Republika), Czarnogóra, Maroko, Serbia, Syryjska Republika Arabska, Tunezja, Turcja, Ukraina, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej;
 - 2) w strefie B - obejmującej terytoria wszystkich państw świata, z wyłączeniem Stanów Zjednoczonych Ameryki, Kanady;
 - 3) w strefie C – obejmującej terytoria wszystkich państw świata.
7. Ochrona ubezpieczeniowa jest całodobowa i obowiązuje 7 dni w tygodniu.
8. Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia obejmuje:
 - 1) rekreacyjne uprawianie przez Ubezpieczonego sportów, w tym sportów zimowych, pod warunkiem niewystępowania określonej dyscypliny sportu w ogólnych wyłączeniach odpowiedzialności, określonych w § 18 OWU,
 - 2) zaostrzenie uprzednio istniejącego schorzenia w odniesieniu do: ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą, o którym mowa w ust. 2 pkt. 1), ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą, o którym mowa w ust. 2 pkt. 2), ubezpieczenia Assistance w podróży, o którym mowa w ust. 2 pkt. 3), ubezpieczenia przerwania podróży, o którym mowa w ust. 2 pkt. 10), oraz ubezpieczenia rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowanych zaostrzeniem się choroby przewlekłej, o którym mowa w ust. 3 pkt. 2),
bez zapłaty dodatkowej składki.
9. Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia może być rozszerzona o ryzyka wynikające z uprawiania sportów wysokiego ryzyka, pod warunkiem zapłaty dodatkowej składki oraz niewystępowania określonej dyscypliny sportu w ogólnych wyłączeniach odpowiedzialności, określonych w § 18 ust. 2 pkt. 14) – 15) OWU.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE ZAKRESU UBEZPIECZENIA**§ 4****Ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty leczenia poniesione przez Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania, powstałe w następstwie:
 - 1) obrażeń w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
 - 2) choroby (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19),
 - 3) zaostrzenie objawów uprzednio istniejącego schorzenia,
 - 4) urazu zębów lub nagłego stanu zapalnego zębów lub utraty wypełnienia stomatologicznego, co wymaga podjęcia leczenia, które wydarzyły się w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.
2. TUZ Ubezpieczenia pokrywa koszty leczenia wynikające z konieczności niezwłocznego podjęcia leczenia przez Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania do maksymalnej kwoty świadczenia z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą, wskazanej w dokumencie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, iż w przypadku zdarzeń o których mowa w ust. 1 pkt. 4), limit zwrotu kosztów leczenia wynosi 1 000 zł.
3. Koszty leczenia zostaną poniesione w zakresie niezbędnym do przywrócenia stanu zdrowia Ubezpieczonego umożliwiającego jego powrót albo transport do kraju miejsca stałego zamieszkania albo placówki medycznej na terytorium Polski albo kontynuacji podróży poza krajem miejscem stałego zamieszkania.
4. W razie konieczności przyjęcia do szpitala, TUZ Ubezpieczenia udzieli gwarancji zapłaty lub wpłaci zaliczkę, o ile jest akceptowana, w wysokości do maksymalnej kwoty świadczenia w zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą, wskazanej w dokumencie ubezpieczenia.
5. TUZ Ubezpieczenia nie ponosi odpowiedzialności za przebieg leczenia i jego efekty, stawiane diagnozy, nieskierowanie na dodatkowe badania, co do których decyzje podejmuje lekarz prowadzący leczenie Ubezpieczonego.
6. TUZ Ubezpieczenia może wystąpić do Ubezpieczonego albo przedstawiciela ustawowego Ubezpieczonego o wyrażenie pisemnej zgody na wystąpienie przez TUZ Ubezpieczenia do podmiotów, które udzielały Ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych, w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez Ubezpieczonego danych o stanie zdrowia, z wyłączeniem wyników badań genetycznych, ustalenia praw do świadczenia z tytułu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej i wysokości tego świadczenia, w szczególności do lekarzy, którzy sprawowali lub nadal sprawują opiekę nad Ubezpieczonym.
7. Poniższe warunki i dodatkowe wyłączenia odpowiedzialności mają zastosowanie niezależnie od ogólnych wyłączeń odpowiedzialności, określonych w §18 OWU:
 - 1) Koszty leczenia muszą być konieczne ze względów medycznych oraz realizowane przez lekarza, stomatologa, szpital lub inny podmiot uprawniony do wykonywania zawodu lekarza lub stomatologa;
 - 2) Ubezpieczenie nie pokrywa kosztów leczenia w związku z chorobą (również chorobą epidemiczną lub chorobą pandemiczną taką jak COVID-19), zaostrzeniem objawów uprzednio istniejącego schorzenia, obrażeniami wskutek nieszczęśliwego wypadku, które nie powstały podczas podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania;
 - 3) Ubezpieczenie nie obejmuje kosztów leczenia zrealizowanych po zakończeniu ochrony ubezpieczeniowej;
 - 4) Ubezpieczenie nie pokrywa kosztów leczenia w odniesieniu do zdarzeń o charakterze innym niż nagły oraz dodatkowo nie pokrywa kosztów leczenia związanych z:
 - a) planowanymi zabiegami chirurgii kosmetycznej,
 - b) badaniami rocznymi profilaktycznymi lub rutynowymi,
 - c) opieką medyczną przekraczającą zakres niezbędny do przywrócenia stanu zdrowia Ubezpieczonego umożliwiającego jego powrót albo transport do kraju miejsca stałego zamieszkania albo placówki medycznej na terytorium Polski albo kontynuacji podróży poza krajem miejscem stałego zamieszkania;
 - d) leczeniem alergii (z wyjątkiem stanów zagrażających życiu),
 - e) badaniami oraz opieką medyczną w związku z utratą/uszkodzeniem aparatów słuchowych, protez, okularów i soczewek kontaktowych,
 - f) rehabilitacją lub opieką paliatywną (chyba że jest konieczna do ustabilizowania stanu Ubezpieczonego umożliwiającego jego powrót albo transport do kraju miejsca stałego zamieszkania albo placówki medycznej na terytorium Polski albo kontynuacji podróży poza krajem miejscem stałego zamieszkania);
 - g) leczeniem eksperymentalnym,
 - h) inną opieką medyczną lub stomatologiczną poza zakresem określonym w ust. 1.
8. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia i jest ustalona łącznie dla ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą, ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą oraz ubezpieczenia Assistance w podróży, jej wysokość jest określona w dokumencie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem limitu kosztów, o którym mowa w ust. 2.

§ 5**Ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą****WAŻNE:**

- W przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia lub stanu zagrażającego życiu, Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie skorzystać z pomocy miejscowej służby ratunkowej.
- Centrum Operacyjne Assistance nie jest dostawcą usług medycznych i ratunkowych.
- Centrum Operacyjne Assistance działa zgodnie ze wszystkimi krajowymi i międzynarodowymi przepisami prawa, a usługi, które świadczy wymagają zgody właściwych organów lokalnych oraz podlegają ograniczeniom w zakresie podróży i ograniczeniom regulacyjnym.

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty transportu w nagłych przypadkach, określone w ust. 2, poniesione przez Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania, powstałe w następstwie:
 - 1) obrażeń w wyniku nieszczęśliwego wypadku,
 - 2) choroby (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19),
 - 3) zaostrzenia objawów uprzednio istniejącego schorzenia,które wydarzyły się w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.
2. W ramach ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą ochroną ubezpieczeniową objęte są koszty transportu:
 - 1) Ewakuacji ratunkowej (przewiezienie Ubezpieczonego do najbliższego lokalnego lekarza lub lokalnej placówki medycznej).
 - a) Jeżeli podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania wystąpi u Ubezpieczonego choroba (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19), nastąpi zaostrzenie objawów uprzednio istniejącego schorzenia lub Ubezpieczony dozna obrażeń wskutek nieszczęśliwego wypadku, TUZ Ubezpieczenia zapłaci za lokalny transport ratunkowy z miejsca zdarzenia do lokalnego lekarza lub lokalnej placówki medycznej. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia stwierdzi, że lokalne placówki medyczne nie są w stanie zapewnić odpowiedniego leczenia:
 - i. zespół medyczny Centrum Operacyjnego Assistance skonsultuje się z lokalnym lekarzem w celu uzyskania informacji niezbędnych do podjęcia odpowiednich decyzji dotyczących ogólnego stanu zdrowia Ubezpieczonego;
 - ii. Centrum Operacyjne Assistance wskaże Ubezpieczonemu najbliższy dostępny szpital lub inną odpowiednią placówkę medyczną oraz zorganizuje i zapłaci za transport do niej oraz
 - iii. w razie konieczności Centrum Operacyjne Assistance zorganizuje i zapłaci za eskortę medyczną.
 - b) W sytuacji, o której mowa w pkt. 1) lit. a) ppkt i) - iii) obowiązują następujące warunki:
 - i. Ubezpieczony lub osoba w imieniu Ubezpieczonego musi się skontaktować z Centrum Operacyjnym Assistance, a Centrum Operacyjne Assistance musi z wyprzedzeniem dokonać wszelkich ustaleń dotyczących transportu. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia nie wyrazi zgody na transport ani go nie zorganizuje, wówczas TUZ Ubezpieczenia zapłaci jedynie kwotę, jaką poniosłoby, gdyby to uczyniło;
 - ii. wszystkie decyzje dotyczące ewakuacji ratunkowej Ubezpieczonego muszą być podejmowane przez członków personelu medycznego, posiadających odpowiednie uprawnienia w krajach, w których wykonują zawód;
 - iii. Ubezpieczony musi stosować się do decyzji podejmowanych przez zespół pomocy i zespół medyczny Centrum Operacyjnego Assistance. W przeciwnym razie TUZ Ubezpieczenia będzie zwolniony z wszelkiej odpowiedzialności za skutki decyzji Ubezpieczonego i zastrzega sobie prawo do nieudzielenia ochrony ubezpieczeniowej;
 - iv. co najmniej jeden z dostawców usług transportu ratunkowego musi wyrazić chęć i mieć możliwość transportu Ubezpieczonego z miejsca, w którym aktualnie przebywa, do wskazanego przez Centrum Operacyjne Assistance szpitala lub placówki medycznej.
 - 2) Repatriacji medycznej Ubezpieczonego (transport do kraju miejsca stałego zamieszkania po otrzymaniu pomocy).

Jeżeli podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania wystąpi u Ubezpieczonego choroba (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19), nastąpi zaostrzenie objawów uprzednio istniejącego schorzenia lub jeżeli Ubezpieczony dozna obrażeń wskutek nieszczęśliwego wypadku, a zespół medyczny Centrum Operacyjnego Assistance uzyska potwierdzenie od lekarza prowadzącego, że stan medyczny Ubezpieczonego jest dostatecznie stabilny, aby mógł kontynuować podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania, Centrum Operacyjne Assistance zorganizuje i zapłaci za transport Ubezpieczonego za pośrednictwem komercyjnego przewoźnika w tej samej klasie usług, którą pierwotnie zarezerwował Ubezpieczony, chyba że konieczne ze względów medycznych jest inne rozwiązanie w odniesieniu do powrotnej części podróży Ubezpieczonego, przy czym TUZ Ubezpieczenia w ramach wypłaty świadczenia potrąci przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji za niewykorzystane bilety.

 - a) Transport Ubezpieczonego odbędzie się do:
 - i. kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego lub
 - ii. wybranego przez Ubezpieczonego miejsca w kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego lub

- iii. placówki medycznej w pobliżu miejsca kraju stałego zamieszkania Ubezpieczonego lub wybranego przez Ubezpieczonego miejsca w kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego. W każdym przypadku placówka medyczna musi być chętna i zdolna do przyjęcia Ubezpieczonego jako pacjenta, a zespół medyczny Centrum Operacyjne Assistance musi uznać, że pod względem medycznym nadaje się ona do sprawowania dalszej opieki nad Ubezpieczonym.
- b) Centrum Operacyjne Assistance zorganizuje i zapłaci za eskortę medyczną, jeżeli zespół medyczny Centrum Operacyjne Assistance uzna to za konieczne.
- c) Obowiązują następujące warunki dotyczące repatriacji medycznej:
 - i. ze względów medycznych zachodzi konieczność dokonania specjalnych ustaleń w zakresie zajmowanego przez Ubezpieczonego w czasie transportu miejsca (jeżeli ze względów medycznych Ubezpieczony potrzebuje więcej niż jednego miejsca);
 - ii. Ubezpieczony lub osoba w imieniu Ubezpieczonego musi się skontaktować z Centrum Operacyjnym Assistance, a Centrum Operacyjne Assistance musi z wyprzedzeniem dokonać wszelkich ustaleń dotyczących transportu. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia nie wyraziło zgody na transport ani go nie zorganizowało, TUZ Ubezpieczenia zapłaci jedynie kwotę, jaką poniosłoby, gdyby to uczyniło;
 - iii. wszystkie decyzje dotyczące repatriacji Ubezpieczonego muszą być podejmowane przez członków personelu medycznego posiadających uprawnienia w krajach, w których wykonują zawód;
 - iv. Ubezpieczony musi stosować się do decyzji podejmowanych przez zespół pomocy Centrum Operacyjnego Assistance i zespół medyczny. W przeciwnym razie TUZ Ubezpieczenia będzie zwolnione z wszelkiej odpowiedzialności za skutki decyzji Ubezpieczonego i TUZ Ubezpieczenia zastrzega sobie prawo do nieudzielenia ochrony ubezpieczeniowej;
 - v. co najmniej jeden z dostawców usług transportu ratunkowego musi wyrażać chęć i mieć możliwość transportu Ubezpieczonego z miejsca, w którym aktualnie przebywa, do miejsca o którym mowa w pkt. 2) lit. a).
- 3) Transport członka rodziny.
 - a) Jeżeli lekarz prowadzący poinformuje Ubezpieczonego, że będzie przebywał w szpitalu przez więcej niż 72 godziny lub że stan zdrowia Ubezpieczonego zagraża życiu Ubezpieczonego, Centrum Operacyjne Assistance zorganizuje i opłaci transport w klasie ekonomicznej w obie strony za pośrednictwem przewoźnika dla jednego członka rodziny, aby odwiedził Ubezpieczonego;
 - b) Obowiązuje następujący warunek dotyczący transportu członka rodziny:
 - i. Ubezpieczony lub osoba w imieniu Ubezpieczonego musi się skontaktować z Centrum Operacyjne Assistance, a Centrum Operacyjne Assistance musi z wyprzedzeniem dokonać wszelkich ustaleń dotyczących transportu. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia nie wyraziło zgody na transport ani go nie zorganizowało, TUZ Ubezpieczenia zapłaci jedynie kwotę, jaką poniosłoby, gdyby to uczyniło.
- 4) Powrót towarzysza podróży, członka rodziny który nie ukończył 18 roku życia lub osoby, która ze względu na swój stan zdrowia wymaga stałego nadzoru i opieki ze strony Ubezpieczonego, do kraju miejsca stałego zamieszkania.
 - a) W przypadku otrzymania informacji od lekarza prowadzącego, że pobyt Ubezpieczonego w szpitalu będzie trwał dłużej niż 24 godziny lub w przypadku śmierci Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania, Centrum Operacyjne Assistance zorganizuje i opłaci transport towarzysza podróży, członka rodziny, który nie ukończył 18 roku życia lub osoby, która ze względu na jej stan zdrowia wymaga stałego nadzoru i opieki ze strony Ubezpieczonego do:
 - i. Kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego lub
 - ii. Wybranego przez Ubezpieczonego miejsca w kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego, Centrum Operacyjne Assistance zorganizuje i opłaci transport dorosłego członka rodziny, aby towarzyszył członkowi rodziny lub towarzyszowi podróży, który nie ukończył 18 roku życia lub osobie wymagającej ze względu na stan zdrowia stałego nadzoru i opieki ze strony Ubezpieczonego, jeżeli TUZ Ubezpieczenia uzna to za konieczne.
 - b) Centrum Operacyjne Assistance zorganizuje i zapłaci za transport towarzysza podróży za pośrednictwem komercyjnego przewoźnika w tej samej klasie usług, którą pierwotnie zarezerwował Ubezpieczony, przy czym TUZ Ubezpieczenia w ramach wypłaty świadczenia potrąci przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji za niewykorzystane bilety.
 - c) Obowiązują następujące warunki dotyczące powrotu towarzysza podróży, członka rodziny który nie ukończył 18 roku życia lub osoby, która ze względu na swój stan zdrowia wymaga stałego nadzoru i opieki ze strony Ubezpieczonego:
 - i. świadczenie jest dostępne tylko w czasie pobytu Ubezpieczonego w szpitalu oraz na wypadek śmierci Ubezpieczonego, a także w przypadku, gdy nie podróżuje z Ubezpieczonym dorosły członek rodziny Ubezpieczonego, który byłby zdolny do opieki nad towarzyszem podróży, członkiem rodziny poniżej 18 roku życia lub osobą, która ze względu na swój stan zdrowia wymagającą stałego nadzoru i opieki ze strony Ubezpieczonego;
 - ii. Ubezpieczony lub osoba w imieniu Ubezpieczonego musi się skontaktować z Centrum Operacyjnym Assistance, a Centrum Operacyjne Assistance musi z wyprzedzeniem dokonać wszelkich ustaleń dotyczących transportu. Jeżeli

TUZ Ubezpieczenia nie wyraziło zgody na transport ani go nie zorganizowało, TUZ Ubezpieczenia zapłaci jedynie kwotę, jaką poniosłoby, gdyby to uczyniło.

- 5) Repatriacja szczątków (przewiezienie zwłok Ubezpieczonego do kraju miejsca stałego zamieszkania).
 - a) Centrum Operacyjne Assistance zorganizuje i zapłaci za udokumentowane, uzasadnione i niezbędne usługi i materiały w celu przetransportowania zwłok Ubezpieczonego do jednego z poniższych miejsc:
 - i. domu pogrzebowego w pobliżu miejsca kraju stałego zamieszkania Ubezpieczonego lub
 - ii. domu pogrzebowego w kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego.
 - b) Obowiązują następujące warunki dotyczące repatriacji szczątków:
 - i. śmierć Ubezpieczonego musi nastąpić podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego,
 - ii. osoba w imieniu Ubezpieczonego musi się skontaktować z Centrum Operacyjnym Assistance, a Centrum Operacyjne Assistance musi z wyprzedzeniem dokonać wszelkich ustaleń dotyczących transportu. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia nie wyraziło zgody na transport ani go nie zorganizowało, TUZ Ubezpieczenia zapłaci jedynie kwotę, jaką poniosłoby, gdyby to uczyniło;
 - iii. jeżeli członek rodziny Ubezpieczonego postanowi zorganizować pogrzeb Ubezpieczonego, pochówek lub kremację w miejscu, w którym nastąpiła śmierć Ubezpieczonego, TUZ Ubezpieczenia zwróci członkowi rodziny Ubezpieczonego niezbędne wydatki do wysokości kwoty, którą poniosłoby z tytułu transportu zwłok Ubezpieczonego do domu pogrzebowego w pobliżu kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego.
- 6) Poszukiwanie i ratownictwo.
 - a) W sytuacji zgłoszenia zaginięcia Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania lub konieczności ratowania Ubezpieczonego z miejsca nieszczęśliwego wypadku, zgłoszonego odpowiednim służbom ratowniczym w kraju w którym doszło do zaginięcia lub nieszczęśliwego wypadku, TUZ Ubezpieczenia pokryje, z zastrzeżeniem lit. b) niniejszego punktu, koszty działań poszukiwawczych i ratowniczych prowadzonych przez profesjonalny zespół ratowniczy do wysokości sumy ubezpieczenia w zakresie poszukiwania i ratownictwa, wskazanej w dokumencie ubezpieczenia;
 - b) Niezależnie od wysokości sumy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu ustala się limit w odniesieniu do poszukiwania i ratownictwa, który wynosi 100 000 zł, niezależnie od strefy geograficznej o której mowa w §3 ust. 6 OWU.
3. Suma ubezpieczenia wskazana jest w dokumencie ubezpieczenia i stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia i jest ustalona łącznie dla: ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą, ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą oraz ubezpieczenia Assistance w podróży, z zastrzeżeniem limitu kosztów dla poszukiwania i ratownictwa, o którym mowa w ust. 2 pkt. 6) lit. b) niniejszego paragrafu.

§ 6

Ubezpieczenie Assistance w podróży

WAŻNE:

- *Centrum Operacyjne Assistance jest dostępne przez całą dobę, jeżeli Ubezpieczony potrzebuje pomocy podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania. Dzięki globalnemu zasięgowi i wielojęzycznemu personelowi Centrum Operacyjne Assistance jest zawsze gotowe, aby pomóc Ubezpieczonemu.*

1. Przedmiotem ubezpieczenia Assistance w podróży są świadczenia związane z pomocą udzieloną Ubezpieczonemu podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania, powstałe w następstwie:
 - 1) nieszczęśliwego wypadku,
 - 2) choroby (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19),
 - 3) zaostrzenie objawów uprzednio istniejącego schorzenia,
 - 4) urazu zębów lub nagłego stanu zapalnego zębów lub utraty wypełnienia stomatologicznego, co wymaga podjęcia leczenia, które wydarzyły się w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.
2. Ubezpieczenie Assistance w podróży obejmuje:
 - 1) znalezienie lekarza lub placówki medycznej – w razie potrzeby podczas podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania, Centrum Operacyjne Assistance pomoże Ubezpieczonemu znaleźć lekarza lub placówkę medyczną;
 - 2) monitorowanie opieki nad Ubezpieczonym - jeżeli Ubezpieczony leczony jest w szpitalu, to personel medyczny Centrum Operacyjnego Assistance pozostanie w kontakcie z Ubezpieczonym i lekarzem prowadzącym leczenie. Centrum Operacyjne Assistance może powiadomić rodzinę Ubezpieczonego, a także na bieżąco informować ich o stanie zdrowia Ubezpieczonego;
 - 3) pilny kontakt - Centrum Operacyjne Assistance może pomóc Ubezpieczonemu w dostarczeniu pilnej wiadomości osobie wskazanej przez Ubezpieczonego w kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego.

3. Suma ubezpieczenia wskazana jest w dokumencie ubezpieczenia i stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia i jest ustalona łącznie dla: ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą, ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą oraz ubezpieczenia Assistance w podróży.

§ 7

Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży

1. Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwego wypadku, który przydarzył się Ubezpieczonemu podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.
2. W związku z zaistniałym w okresie ubezpieczenia nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową, umowa ubezpieczenia zapewnia:
 - 1) w przypadku 100% uszczerbku na zdrowiu – świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia, określonej w dokumencie ubezpieczenia,
 - 2) w przypadku uszczerbku na zdrowiu poniżej 100% – wysokość świadczenia określona jest w takim procencie sumy ubezpieczenia określonej w dokumencie ubezpieczenia, w jakim Ubezpieczony doznał uszczerbku na zdrowiu zgodnie z Tabelą nr 1,
 - 3) w przypadku śmierci Ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku – świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia określonej w dokumencie ubezpieczenia.

TABELA nr 1

	RODZAJ USZCZERBKU NA ZDROWIU	% USZCZERBKU NA ZDROWIU
1.	Uraz głowy ze wstrząśnieniem mózgu	10
2.	Oparzenia obejmujące 5 – 15% powierzchni ciała	10
3.	Oparzenia obejmujące 16 – 30% powierzchni ciała	25
4.	Oparzenia obejmujące powyżej 30% powierzchni ciała	45
5.	Utrata gałki ocznej lub całkowita utrata wzroku w jednym oku	30
6.	Utrata obu gałek ocznych lub całkowita utrata wzroku w obydwu oczach	100
7.	Całkowita utrata słuchu w jednym uchu	30
8.	Całkowita utrata słuchu w obu uszach	60
9.	Całkowita utrata węchu	10
10.	Utrata języka i zmysłu smaku łącznie	50
11.	Utrata płata płucnego	50
12.	Utrata śledziony	15
13.	Utrata jednej nerki	20
14.	Utrata obu nerek	50
15.	Utrata prącia	40
16.	Utrata jednego jądra lub jajnika	20
17.	Utrata macicy	40
18.	Całkowita utrata kończyny górnej lub władzy w niej	70
19.	Utrata kończyny górnej powyżej stawu łokciowego, a poniżej stawu barkowego	65
20.	Utrata kończyny górnej poniżej stawu łokciowego, a powyżej nadgarstka	60
21.	Utrata kończyny górnej poniżej lub na wysokości nadgarstka	55
22.	Całkowita utrata kończyny dolnej (powyżej środkowej części uda) lub władzy w niej	70

	RODZAJ USZCZERBKU NA ZDROWIU	% USZCZERBKU NA ZDROWIU
23.	Utrata kończyny dolnej poniżej środkowej części uda a powyżej stawu kolanowego	60
24.	Utrata kończyny dolnej poniżej stawu kolanowego, a powyżej środkowej części podudzia	50
25.	Utrata kończyny dolnej poniżej środkowej części podudzia, a powyżej stopy	45
26.	Utrata kończyny dolnej – stopy w stawie skokowym	40
27.	Utrata kończyny dolnej – stopy z wyłączeniem pięty	30
28.	Całkowita utrata kciuka	20
29.	Częściowa utrata kciuka	10
30.	Całkowita utrata palca wskazującego	10
31.	Częściowa utrata palca wskazującego	5
32.	Całkowita utrata innego (niż palec wskazujący i kciuk) palca u ręki	5
33.	Częściowa utrata innego (niż palec wskazujący i kciuk) palca u ręki	2
34.	Całkowita utrata palucha	5
35.	Częściowa utrata palucha	2
36.	Całkowita utrata innego palca u stopy (niż paluch)	2
37.	Złamania kości miednicy, kości w obrębie stawu biodrowego (z wyjątkiem izolowanych złamań kości łonowej lub kulszowej, kości ogonowej), w obrębie stawu biodrowego (panewka stawu, nasada bliższa kości udowej, krętarze, złamania pod- i przezkrętarzowe)	
	a) wieloodłamowe otwarte	25
	b) inne (niż wieloodłamowe otwarte) złamania otwarte	10
	c) inne złamania wieloodłamowe (niż wskazane w pkt a) i b)	8
	d) inne złamania (niż wskazane w pkt a) - c)	5
38.	Złamanie kości ramiennej/udowej	
	a) wieloodłamowe otwarte	15
	b) inne (niż wieloodłamowe otwarte) złamania otwarte	10
	c) inne złamania wieloodłamowe (niż wskazane w pkt a) i b)	8
	d) inne złamania (niż wskazane w pkt a) - c)	3
39.	Złamanie kości podudzia/przedramienia	
	a) wieloodłamowe otwarte	10
	b) inne (niż wieloodłamowe otwarte) złamania otwarte	8
	c) inne złamania wieloodłamowe (niż wskazane w pkt a) i b)	5
	d) inne złamania (niż wskazane w pkt a) - c)	3
40.	Złamanie kości podstawy lub sklepienia czaszki, złamanie łopatki	
	a) wieloodłamowe otwarte	15
	b) inne (niż wieloodłamowe otwarte) złamania otwarte	10
	c) inne złamania wieloodłamowe (niż wskazane w pkt a) i b)	8

	RODZAJ USZCZERBKU NA ZDROWIU	% USZCZERBKU NA ZDROWIU
	d) inne złamania (niż wskazane w pkt a) - c))	5
41.	Złamania kości: twarzoczaszki, żuchwy, kciuka (paliczki kciuka i kości śródręcza), palca wskazującego, obojczyka, rzepki, kości skokowej, piętowej	
	a) wieloodłamowe otwarte	10
	b) inne (niż wieloodłamowe otwarte) złamania otwarte	6
	c) inne złamania wieloodłamowe (niż wskazane w pkt a) i b))	4
	d) inne złamania (niż wskazane w pkt a) - c))	2
42.	Złamania kości: talerza biodrowego, kołców biodrowych, guza kulszowego, trzonu kręgów	
	a) złamania otwarte	8
	b) inne złamania (niż złamania otwarte)	3
43.	Złamania kości: łokciowej, promieniowej, piszczelowej, łódkowatej stopy, sześcienniej, klinowatych:	
	a) wieloodłamowe otwarte	8
	b) inne (niż wieloodłamowe otwarte) złamania otwarte	6
	c) inne złamania wieloodłamowe (niż wskazane w pkt a) i b))	4
	d) inne złamania (niż wskazane w pkt a) - c))	2
44.	Złamania kości: żeber, palców dłoni i stóp (z wyjątkiem kciuka i wskaziciela), ogonowej, strzałkowej, wyrostków ościstych lub poprzecznych kręgosłupa, łonowej, kulszowej	
	a) złamania otwarte	8
	b) inne złamania	3
45.	Złamania: kości śródstopia, śródręcza, nadgarstka	
	a) złamania otwarte	6
	b) inne złamania	2
46.	Zwichnięcia/skręcenia w obrębie kręgosłupa szyjnego	10
47.	Zwichnięcia w obrębie kręgosłupa piersiowego	20
48.	Zwichnięcia w obrębie kręgosłupa lędźwiowego	15
49.	Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego	5
50.	Zwichnięcie stawu barkowego	8
51.	Zwichnięcie stawu łokciowego	8
52.	Zwichnięcia w obrębie stawów nadgarstka	6
53.	Zwichnięcie w stawie kciuka	3
54.	Zwichnięcie w stawie palca wskazującego	2
55.	Zwichnięcie stawu biodrowego	12
56.	Zwichnięcie stawu kolanowego	20
57.	Zwichnięcie stawu skokowego górnego	10
58.	Zwichnięcie stawu Choparta	10

	RODZAJ USZCZERBKU NA ZDROWIU	% USZCZERBKU NA ZDROWIU
59.	Zwichnięcie stawu Lisfranca	5
60.	Zwichnięcie stawu palucha	2
61.	Skręcenie w obrębie kręgosłupa piersiowego	6
62.	Skręcenie w obrębie kręgosłupa lędźwiowego	4
63.	Skręcenie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego	1
64.	Skręcenie stawu barkowego	2
65.	Skręcenie stawu łokciowego	2
66.	Skręcenia w obrębie stawów nadgarstka	1
67.	Skręcenie w stawie kciuka	1
68.	Skręcenie w stawie palca wskazującego	1
69.	Skręcenie stawu biodrowego	3
70.	Skręcenie stawu kolanowego	3
71.	Skręcenie stawu skokowego górnego	1
72.	Skręcenie stawu Choparta	1
73.	Skręcenie stawu Lisfranca	1
74.	Skręcenie stawu palucha	1
75.	Rana cięta, kłuta, szarpana, rębana lub miażdżona zaopatrzona chirurgicznie w obrębie twarzy, szyi, dłoni	2
76.	Rana cięta, kłuta, szarpana, rębana lub miażdżona zaopatrzona chirurgicznie w obrębie pozostałych części ciała	1
77.	Brak urazu ciała w Tabeli nr 1 (tabela nie przewiduje takiego urazu ciała)	0

3. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia wypłaci Ubezpieczonemu świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a następnie w ciągu 12 miesięcy od dnia nieszczęśliwego wypadku nastąpi śmierć Ubezpieczonego będąca konsekwencją tego samego nieszczęśliwego wypadku, wówczas TUZ Ubezpieczenia wypłaci Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu Ubezpieczenia następstw wypadku w podróży wskazanej w dokumencie ubezpieczenia. Wpłata z tytułu śmierci w następstwie nieszczęśliwego wypadku zostanie pomniejszona o kwotę wcześniej wypłaconego Ubezpieczonemu świadczenia z tytułu uszczerbku na zdrowiu. Łącznie wypłacone świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu i śmierci w następstwie nieszczęśliwego wypadku nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia stanowiącej górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia, w odniesieniu do ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży, określonej w dokumencie ubezpieczenia.
4. Jeżeli śmierć Ubezpieczonego spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem, nastąpi w ciągu 12 miesięcy od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku, wówczas TUZ Ubezpieczenia wypłaci Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwego wypadku w podróży wskazanej w dokumencie ubezpieczenia.
5. Wskazanie Uprawnionego z umowy ubezpieczenia może nastąpić w dowolnym momencie okresu ochrony ubezpieczeniowej. Ubezpieczony ma prawo w trakcie okresu ochrony ubezpieczeniowej zmienić lub odwołać Uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Skutki zmiany lub odwołania Uprawnionego z umowy ubezpieczenia są wiążące dla TUZ Ubezpieczenia w momencie doręczenia do TUZ Ubezpieczenia zawiadomienia o tym fakcie. W razie niewyznaczenia Uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub gdy Uprawniony z umowy ubezpieczenia nie żył w dniu śmierci Ubezpieczonego albo gdy utracił on prawo do świadczenia, świadczenie przysługuje według następującej kolejności:
 - a) współmałżonkowi;
 - b) dzieciom w równych częściach (wobec braku współmałżonka);
 - c) rodzicom w równych częściach (wobec braku dzieci i współmałżonka);

- d) rodzeństwu w równych częściach (wobec braku rodziców, dzieci i współmałżonka);
 - e) dalszym spadkobiercom ustawowym w równych częściach (wobec braku osób wymienionych powyżej), z wyłączeniem Skarbu Państwa.
6. Świadczenie nie przysługuje osobie, która umyślnie przyczyniła się do śmierci Ubezpieczonego.
7. Obowiązują następujące warunki dotyczące ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży:
- a) wysokość świadczenia z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a uszczerbkiem na zdrowiu bądź śmiercią Ubezpieczonego w okresie 12 miesięcy od daty nieszczęśliwego wypadku, albo śmiercią Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku;
 - b) stopień obrażeń ustala się na podstawie dostarczonej przez Ubezpieczonego dokumentacji medycznej. Przy ustalaniu stopnia obrażeń nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez Ubezpieczonego;
 - c) jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku została upośledzona większa liczba funkcji fizycznych, to procent uszczerbku na zdrowiu odpowiadający obrażeniom zostaje zsumowany, maksymalnie jednak do wartości 100% uszczerbku na zdrowiu.
8. Suma ubezpieczenia określona w dokumencie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży.

§ 8

Ubezpieczenie kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w Polsce

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty leczenia oraz koszty rehabilitacji poniesione na terytorium Polski przez Ubezpieczonego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od daty nieszczęśliwego wypadku, który przydarzył się Ubezpieczonemu w okresie ubezpieczenia podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
2. Zwrot kosztów leczenia oraz kosztów rehabilitacji przysługuje Ubezpieczonemu pod warunkiem, iż:
 - 1) podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania zostało rozpoczęte leczenie Ubezpieczonego w związku z nieszczęśliwym wypadkiem.
 - 2) zostały zlecone pisemnie przez lekarza prowadzącego kontynuację leczenia w Polsce jako niezbędne z medycznego punktu widzenia.
3. Refundacja kosztów leczenia i kosztów rehabilitacji następuje do wysokości sumy ubezpieczenia stanowiącej górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w Polsce określonej w dokumencie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem iż zwrot kosztów rehabilitacji przysługuje do limitu w wysokości 1 000 zł.
4. TUZ Ubezpieczenia zwróci koszty leczenia i koszty rehabilitacji, pod warunkiem, że nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innego tytułu.
5. Świadczenie zostanie wypłacone po zweryfikowaniu zasadności roszczenia na podstawie dostarczonych do TUZ Ubezpieczenia dokumentów: zgłoszenia szkody, kopii imiennych rachunków lub faktur wystawionych na Ubezpieczonego lub osobę, która te koszty poniosła oraz dokumentów niezbędnych do ustalenia zasadności roszczeń i wysokości świadczenia.
6. Suma ubezpieczenia określona w dokumencie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwego wypadku w Polsce, z zastrzeżeniem limitu kosztów rehabilitacji, o którym mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu.

§ 9

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w podróży

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego w podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
2. Jeżeli podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczony wyrządzi osobie trzeciej szkodę osobową lub szkodę majątkową, będącą następstwem czynu niedozwolonego (deliktu), do naprawienia której Ubezpieczony będzie zobowiązany w myśl przepisów prawa kraju zdarzenia, TUZ Ubezpieczenia pokryje koszty poniższych świadczeń do wysokości sumy gwarancyjnej stanowiącej górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w podróży wskazanej w dokumencie ubezpieczenia:
 - 1) W ramach odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia zobowiązuje się do sprawdzenia zasadności roszczenia, wypłaty należnych odszkodowań w imieniu Ubezpieczonego oraz pokrycia kosztów postępowań, o których mowa poniżej. Wypłata odszkodowania na rzecz poszkodowanego następuje wyłącznie na podstawie uznania przez TUZ Ubezpieczenia roszczenia albo na podstawie prawomocnego wyroku sądu albo na podstawie ugody z poszkodowanym, zawartej za zgodą TUZ Ubezpieczenia;
 - 2) TUZ Ubezpieczenia opłaca koszt wskazanego lub zaakceptowanego przez Ubezpieczonego obrońcy, występującego w imieniu Ubezpieczonego w toczącym się przeciwko Ubezpieczonemu postępowaniu karnym, w wyniku którego Ubezpieczony może zostać pociągnięty do odpowiedzialności cywilnej za swe działania. Koszty obrońcy pomniejszają kwotę sumę gwarancyjnej.

- 3) TUZ Ubezpieczenia pokrywa również koszty wynagrodzenia wskazanego lub zaakceptowanego przez TUZ Ubezpieczenia rzeczoznawcy, powołanego w celu ustalenia okoliczności powstania lub rozmiaru szkody.
3. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody wyrządzone podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania przez Ubezpieczonego oraz przez towarzysza podróży, za którego Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność.
4. Obowiązują następujące warunki dotyczące ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w podróży:
 - 1) Jeżeli poszkodowany występuje z roszczeniem wobec Ubezpieczonego – Ubezpieczony zobowiązany jest w ciągu 10 dni od daty uzyskania informacji o roszczeniu powiadomić o tym fakcie TUZ Ubezpieczenia. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w niniejszym postanowieniu TUZ Ubezpieczenia może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie to przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło TUZ Ubezpieczenia ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego;
 - 2) Jeśli istnieje podejrzenie, że popełniono przestępstwo, Ubezpieczający, Ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić o szkodzie jednostkę policji;
 - 3) Jeżeli zostało wszczęte wstępne śledztwo, wystosowano pozew lub nakaz zapłaty przeciwko Ubezpieczonemu, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zdarzeniu, o którym mowa powyżej, jednak nie później niż w ciągu 10 dni poinformować TUZ Ubezpieczenia o tym fakcie;
 - 4) Jeżeli zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające lub sądowe przeciwko Ubezpieczonemu – w przypadku wyboru obrońcy wskazanego przez TUZ Ubezpieczenia, Ubezpieczony jest zobowiązany udzielić obrońcy upoważnienia do obrony;
 - 5) W przypadku otrzymania nakazów zapłaty lub jakichkolwiek innych nakazów wystosowanych przez organy administracji publicznej – Ubezpieczony jest zobowiązany wnieść sprzeciw lub inne właściwe środki odwoławcze, o ile wniesienie środka odwoławczego, w okolicznościach danej sprawy, jest w ocenie Ubezpieczonego zasadne; jeżeli wniesienie środka odwoławczego wymaga uiszczenia opłaty, TUZ Ubezpieczenia zobowiązuje się zwrócić Ubezpieczonemu poniesione z tego tytułu opłaty;
 - 6) Ubezpieczony zobowiązany jest podjąć współpracę z TUZ Ubezpieczenia w zakresie niezbędnym do wyjaśnienia okoliczności powstania szkody osobowej lub szkody majątkowej, dostarczyć TUZ Ubezpieczenia wyczerpujących i rzetelnych sprawozdań i opisów zdarzenia, a także dostarczyć niezwłocznie po otrzymaniu każde wezwanie, pozew, wszelkie akta pozasądowe i dokumenty sądowe;
 - 7) Ubezpieczony nie może potwierdzać swej odpowiedzialności ani akceptować ugody bez zgody TUZ Ubezpieczenia. TUZ Ubezpieczenia nie jest związane działaniami podjętymi przez Ubezpieczonego, zmierzającymi do zaspokojenia roszczenia osoby poszkodowanej, a w szczególności uznania jej roszczeń lub zawarcia z nią ugody, bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody TUZ Ubezpieczenia;
 - 8) Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia osoby poszkodowanej bez wymaganej pisemnej zgody TUZ Ubezpieczenia, nie ma wpływu na odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia;
 - 9) Po konsultacji z Ubezpieczonym, TUZ Ubezpieczenia jest upoważnione do składania w imieniu Ubezpieczonego, za jego uprzednią zgodą, wszelkich oświadczeń niezbędnych do złagodzenia lub obrony przed wysuniętymi roszczeniami.
5. TUZ Ubezpieczenia jest wolne od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczony wyrządził szkodę umyślnie.
6. TUZ Ubezpieczenia oprócz ogólnych wyłączeń odpowiedzialności, określonych w § 18 OWU, nie odpowiada za szkody:
 - 1) Polegające na zapłacie następujących należności pieniężnych nałożonych na Ubezpieczonego: kar pieniężnych, kar umownych, grzywn sądowych, kar administracyjnych, podatków lub innych należności publicznoprawnych;
 - 2) Wyrządzone przez Ubezpieczonego członkom rodziny oraz zwierzętom, za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność;
 - 3) Wynikające z wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności gospodarczej;
 - 4) Spowodowane przez jakikolwiek pojazd prowadzony przez Ubezpieczonego lub należący do Ubezpieczonego;
 - 5) Objęte ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych albo będące następstwem zdarzeń co do których istnieje obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia (ubezpieczenia obowiązkowe) na terytorium kraju podróży;
 - 6) Powstałe w środowisku naturalnym;
 - 7) Powstałe wskutek przeniesienia choroby, w tym również choroby epidemicznej lub choroby pandemicznej, taką jak COVID-19.
 - 8) Powstałe wskutek posiadania lub używania broni palnej, a także powstałe podczas polowań;
 - 9) Powstałe w mieniu ruchomym, z którego Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innej umowy odpłatnej (nie dotyczy zakwaterowania);
 - 10) Rozumiane jako utracone korzyści;
 - 11) Związane z naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych i nazw fabrycznych;
 - 12) Powstałe w wartościach pieniężnych, za które uważa się krajowe i zagraniczne znaki pieniężne oraz wyroby ze złota, srebra, kamieni szlachetnych i pereł, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców oraz monety złote i srebrne;
 - 13) Powstałe w dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych, przedmiotach o charakterze zabytkowym lub unikatowym, dziełach sztuki i antykach, zbiorach informacji – niezależnie od rodzaju nośnika;

- 14) Za które Ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej, ponad wynikającą z obowiązujących przepisów prawa.
7. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w podróży i określona jest w dokumencie ubezpieczenia.
8. Suma gwarancyjna ulega każdorazowemu zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania.

§ 10

Ubezpieczenie bagażu

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż Ubezpieczonego w trakcie jego podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
2. W przypadku utraty, uszkodzenia lub kradzieży bagażu podczas podróży Ubezpieczonego, TUZ Ubezpieczenia zwróci najniższą z poniższych kwot w ramach wypłaty świadczenia, do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia bagażu wskazanej w dokumencie ubezpieczenia, przy czym TUZ Ubezpieczenia w ramach wypłaty świadczenia potrąci kwoty refundacji przyznane przez przewoźnika Ubezpieczonemu:
 - 1) koszt naprawy uszkodzonego bagażu lub
 - 2) koszt wymiany utraconego, uszkodzonego lub skradzionego bagażu po aktualnej cenie rynkowej za ten sam lub podobny przedmiot, pomniejszony o 10% za każdy pełny rok użytkowania od daty pierwotnego zakupu, przy czym pomniejszenie może maksymalnie wynosić 50%.
3. Obowiązują następujące warunki dotyczące ubezpieczenia bagażu:
 - 1) Ubezpieczony podejmuje niezbędne starania, aby zabezpieczyć bagaż oraz aby go odzyskać;
 - 2) W ciągu 24 godzin od stwierdzenia utraty bagażu Ubezpieczony zgłosił ten fakt (i zachowa kopie zgłoszenia) wraz z opisem przedmiotów i ich wartości organom lokalnym, przewoźnikowi, hotelowi lub tour operatorowi;
 - 3) Kradzież bagażu, w tym przedmiotów o wysokiej wartości –Ubezpieczony musi zgłosić Policji i zachować kopię zgłoszenia.
 - 4) Ubezpieczony musi przedstawić paragony lub inne dowody zakupu zgubionych, uszkodzonych lub skradzionych przedmiotów. W przypadku przedmiotów bez paragonu lub dowodu zakupu TUZ Ubezpieczenia pokryje do 50% kosztów wymiany zgubionego, uszkodzonego lub skradzionego przedmiotu na taki sam lub podobny przedmiot;
 - 5) Kradzież lub utratę urządzenia komórkowego Ubezpieczony musi zgłosić dostawcy sieci komórkowej i poprosić o jego zablokowanie.
4. Ubezpieczenie bagażu nie obejmuje:
 - 1) Zwierząt, w tym ich szczątków;
 - 2) Samochodów, motocykli, motorowerów, statków powietrznych, jednostek pływających i innych pojazdów wraz z akcesoriami i oprzyrządowaniem;
 - 3) Sprzętu sportowego;
 - 4) Aparatów słuchowych, okularów na receptę i soczewek kontaktowych;
 - 5) Sztucznych zębów, protez i aparatów ortopedycznych;
 - 6) Wózków inwalidzkich i innych urządzeń służących do poruszania się;
 - 7) Materiałów eksploatacyjnych, lekarstw, sprzętu medycznego/środków zaopatrzenia medycznego, artykułów łatwo psujących się;
 - 8) Biletów, paszportów, aktów notarialnych, planów, pieczętek i innych dokumentów;
 - 9) Pieniędzy, walut, kart kredytowych, obligacji lub papierów dłużnych, instrumentów zbywalnych, czeków podróжных, papierów wartościowych, złota, kamieni szlachetnych i kluczy;
 - 10) Dywanów;
 - 11) Antyków i dzieł sztuki;
 - 12) Delikatnych i łatwo tłukących się przedmiotów;
 - 13) Broni palnej i innej, w tym amunicji;
 - 14) Wartości niematerialnych, w tym oprogramowania i danych elektronicznych;
 - 15) Przedmiotów służących do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym handlowej;
 - 16) Mienia, które nie jest własnością Ubezpieczonego;
 - 17) Przedmiotów o wysokiej wartości, skradzionych z samochodu bez względu na to, czy był zamknięty oraz bagażu, który:
 - a) został wysłany, za wyjątkiem sytuacji w której bagaż został wysłany za pośrednictwem przewoźnika Ubezpieczonego;
 - b) znajduje się w przyczepie samochodowej lub na niej;
 - c) pozostaje bez nadzoru w otwartym samochodzie lub
 - d) pozostaje bez nadzoru w zamkniętym samochodzie, chyba że jest niewidoczny z zewnątrz;
 - 18) Bagażu, który został zapomniany lub zagubiony w czasie, gdy znajdował się pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego.
5. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia bagażu i określona jest w dokumencie ubezpieczenia.

§ 11**Ubezpieczenie opóźnienia bagażu**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty opóźnienia bagażu Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
2. W przypadku opóźnienia w dostarczeniu bagażu Ubezpieczonego przez przewoźnika podczas podróży, TUZ Ubezpieczenia zwróci Ubezpieczonemu koszty niezbędnych przedmiotów, które będą potrzebne Ubezpieczonemu do czasu doręczenia bagażu, do maksymalnej kwoty sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia opóźnienia bagażu wskazanej w dokumencie ubezpieczenia.
3. Zwrot kosztów z tytułu opóźnienia bagażu Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania nie przysługuje w drodze powrotnej z podróży (powrót do kraju miejsca stałego zamieszkania).
4. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia opóźnienia bagażu i określona jest w dokumencie ubezpieczenia.

§ 12**Ubezpieczenie opóźnienia podróży**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są nieodzyskane koszty w przypadku wystąpienia opóźnienia rozpoczęcia podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania, spowodowane przyczynami określonymi w ust. 2.
2. Zwrot kosztów przysługuje jeżeli opóźnienie rozpoczęcie podróży Ubezpieczonego zostanie spowodowane z jednej z przyczyn wymienionych poniżej:
 - 1) Opóźnienie ze strony przewoźnika (za wyjątkiem sytuacji anulowania podróży przez przewoźnika przed datą wyjazdu);
 - 2) Strajk pracowniczy, chyba że został zapowiedziany lub ogłoszony przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia;
 - 3) Kwarantanna w trakcie podróży z powodu narażenia na:
 - a) zakażenie chorobą zakaźną inną niż choroba epidemiczna lub choroba pandemiczna lub
 - b) zakażenie chorobą epidemiczną lub chorobą pandemiczną (np. COVID-19), ale jedynie, gdy spełnione są następujące warunki:
 - i. kwarantanna dotyczy Ubezpieczonego lub towarzysza podróży, pod warunkiem iż Ubezpieczony lub towarzysz podróży został wymieniony z imienia i nazwiska w nakazie lub zarządzeniu kwarantanny z powodu choroby epidemicznej lub choroby pandemicznej oraz
 - ii. kwarantanna nie ma zastosowania ogólnie, tj.:
 - do części lub całości populacji, obszaru geograficznego, budynku lub statku (w tym nakazu schronienia się w miejscu pobytu, pozostania w domu lub innego podobnego ograniczenia) lub
 - w oparciu o miejsce, do lub z którego bądź przez które dana osoba podróżuje;
 - 4) Klęska żywiołowa;
 - 5) Zgubienie lub kradzież dokumentów podróży;
 - 6) Urowadzenie środka transportu, chyba że jest to akt terroru;
 - 7) Niepokoje społeczne;
 - 8) Wypadek drogowy;
3. Jeżeli podróż Ubezpieczonego zostanie opóźniona z co najmniej jednej z przyczyn wymienionych w ust. 2, TUZ Ubezpieczenia zwróci Ubezpieczonemu w ramach wypłaty świadczenia pomniejszone o przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji, następujące koszty do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia opóźnienia podróży wskazanej w dokumencie ubezpieczenia:
 - 1) Utracone przedpłacone koszty podróży Ubezpieczonego oraz dodatkowe koszty posiłków, zakwaterowania, komunikacji i transportu lokalnego, które poniósł Ubezpieczony podczas trwania opóźnienia podróży w wybranej przez Ubezpieczonego strefie geograficznej, o której mowa w §3 ust 6 OWU;
 - 2) Jeżeli opóźnienie sprawi, że Ubezpieczony nie zdąży na rozpoczęcie rejsu/wycieczki – konieczne koszty transportu do miejsca, w którym może dołączyć do rejsu/ wycieczki lub do miejsca docelowego do którego podróżuje Ubezpieczony;
 - 3) Jeżeli Ubezpieczony nie zdąży na wylot samolotu lub odjazd pociągu ze względu na opóźnienia lokalnego transportu publicznego w drodze na lotnisko lub stację kolejową – konieczne koszty transportu do miejsca docelowego do którego podróżuje Ubezpieczony lub powrotu do kraju miejsca stałego zamieszkania.
4. TUZ Ubezpieczenia nie obejmuje ochroną odmowy przewoźnika wpuszczenia Ubezpieczonego lub towarzysza podróży do środka transportu ze względu na podejrzenie u Ubezpieczonego choroby zakaźnej (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19).
5. TUZ Ubezpieczenia nie zwróci Ubezpieczonemu kosztów, które powstały wskutek nie przestrzegania przez Ubezpieczonego lub towarzysza podróży zasad bądź wymogów dotyczących podróży lub wjazdu do kraju miejsca docelowego, do którego podróżuje Ubezpieczony lub towarzysz podróży.
6. TUZ Ubezpieczenia nie zwróci Ubezpieczonemu kosztów, za które odpowiedzialny jest przewoźnik lub dostawca usług turystycznych.
7. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia opóźnienia podróży w odniesieniu do jednego i wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia i jest określona w dokumencie ubezpieczenia.

§ 13**Ubezpieczenie przerwania podróży**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty przerwania podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania z przyczyn określonych w ust. 2.
2. Objęte ubezpieczeniem przerwania podróży przyczyny:
 - 1) Ubezpieczony lub towarzysz podróży zachoruje (obejmuje również chorobę epidemiczną lub chorobę pandemiczną, taką jak COVID-19), Ubezpieczony odniósł obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku lub nastąpiło zaostrzenie objawów uprzednio istniejącego schorzenia na tyle poważne i wymagające przerwania podróży przez Ubezpieczonego. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) lekarz musi zbadać Ubezpieczonego lub towarzysza podróży albo odbyć konsultację z Ubezpieczonym lub towarzyszem podróży oraz wydać diagnozę potwierdzającą powyższe okoliczności, zanim Ubezpieczony podejmie decyzję o przerwaniu podróży.
 - 2) Członek rodziny, który nie podróżuje z Ubezpieczonym, odniesie obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku lub zachoruje (obejmuje to również chorobę epidemiczną lub chorobę pandemiczną, taką jak COVID-19). Obowiązuje następujący warunek: choroba, obrażenie musi zostać uznane przez lekarza za zagrażające życiu bądź musi wymagać leczenia w szpitalu.
 - 3) Nastąpi zgon Ubezpieczonego, towarzysza podróży, członka rodziny.
 - 4) Ubezpieczony lub towarzysz podróży został poddany kwarantannie w trakcie podróży z powodu narażenia na:
 - a) zakażenie chorobą zakaźną inną niż choroba epidemiczna lub choroba pandemiczna; lub
 - b) zakażenie chorobą epidemiczną lub chorobą pandemiczną (np. COVID-19), ale jedynie, gdy spełnione są następujące warunki:
 - i. kwarantanna dotyczy konkretnie Ubezpieczonego lub towarzysza podróży, pod warunkiem iż Ubezpieczony lub towarzysz podróży będzie wskazany i wymieniony z imienia i nazwiska w nakazie lub zarządzeniu kwarantanny z powodu choroby epidemicznej lub choroby pandemicznej oraz
 - ii. kwarantanna nie ma zastosowania ogólnie:
 - do części lub całości populacji, obszaru geograficznego, budynku lub statku (w tym nakazu schronienia się w miejscu zamieszkania, pozostania w domu lub innego podobnego ograniczenia) lub
 - ii) w oparciu o miejsce, do lub z którego bądź przez które dana osoba podróżuje
 - 5) Ubezpieczony lub towarzysz podróży uczestniczy w wypadku drogowym. Obowiązują następujące warunki:
 - a) Ubezpieczony lub towarzysz podróży potrzebuje pomocy medycznej lub
 - b) pojazd wymaga naprawy, ponieważ nie jest bezpieczny w eksploatacji.
 - 6) Ubezpieczony jest prawnie zobowiązany do udziału w postępowaniu sądowym w okresie przypadającym na czas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania, za wyjątkiem sytuacji w której udział Ubezpieczonego wynika z wykonywanego zawodu.
 - 7) Miejsce zamieszkania Ubezpieczonego w czasie podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania stało się niezdatne do zamieszkania.
 - 8) Ubezpieczony lub towarzysz podróży będący członkiem służb ratunkowych został wezwany do stawienia się w pracy w celu udzielenia pomocy w związku z wypadkiem lub nagłą sytuacją (w tym klęską żywiołową) w czasie, który pokrywa się z pierwotnie zaplanowanym terminem podróży.
 - 9) Ubezpieczony lub towarzysz podróży jest pasażerem porwanego samolotu, pociągu, pojazdu lub statku.
 - 10) Ubezpieczony, towarzysz podróży lub członek rodziny służący w siłach zbrojnych zostali oddelegowani lub odwołani z urlopu, z wyjątkiem sytuacji spowodowanych wojną i działaniami wojennymi lub postępowaniem dyscyplinarnym.
 - 11) Podróż Ubezpieczonego skróciła się o co najmniej 50% z jednego z poniższych powodów:
 - a) opóźnienie ze strony przewoźnika, za wyjątkiem anulowania podróży przez przewoźnika przed datą wyjazdu w podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania;
 - b) strajk, chyba że został zapowiedziany lub ogłoszony przed datą wyjazdu;
 - c) klęska żywiołowa;
 - d) zamknięte lub nieprzejezdne drogi z powodu trudnych warunków pogodowych;
 - e) zgubienie lub kradzież dokumentów podróży, które są wymagane i nie mogą być wymienione w terminie umożliwiającym kontynuację podróży Ubezpieczonego – wymagane jest przedstawienie dowodów potwierdzających starania Ubezpieczonego o uzyskanie dokumentów zastępczych;
 - f) niepokoje społeczne.
 - 12) Przewoźnik odmówił wpuszczenia Ubezpieczonego lub towarzysza podróży do środka transportu ze względu na podejrzenie u Ubezpieczonego lub towarzysza podróży choroby zakaźnej (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19). Postanowienie niniejsze nie obejmuje sytuacji odmowy przez Ubezpieczonego przestrzegania lub nieprzestrzegania przez Ubezpieczonego zasad bądź wymogów dotyczących podróży lub wjazdu do miejsca docelowego, do którego podróżuje Ubezpieczony.

- 13) Ubezpieczony ma uczestniczyć w narodzinach dziecka członka rodziny.
 - 14) Miejsce docelowe, do którego podróżuje Ubezpieczony stało się niezdatne do zamieszkania.
 - 15) Rodzina poza krajem miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego nie może udzielić Ubezpieczonemu zaplanowanego noclegu podczas podróży ze względu na śmierć, poważną chorobę, obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku członka gospodarstwa domowego.
 - 16) Władze państwowe zarządziły obowiązkową ewakuację w miejscu docelowym, do którego podróżuje Ubezpieczony podczas podróży Ubezpieczonego. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) Ubezpieczony został objęty ochroną ubezpieczeniową, zanim informacja o wydarzeniu prowadzącym do obowiązkowej ewakuacji została podana do wiadomości publicznej.
 - 17) W pojeździe Ubezpieczonego lub towarzysza podróży doszło do awarii mechanicznej podczas podróży, wskutek czego przestał on być bezpieczny w eksploatacji.
 - 18) Skradziono Ubezpieczonemu lub towarzyszeni podróży pojazd (w tym wynajmowany pojazd), który miał być podstawowym środkiem transportu podczas podróży Ubezpieczonego.
3. W przypadku sytuacji, o której mowa w ust. 2, Ubezpieczony jest zobowiązany powiadomić wszystkich dostawców usług turystycznych w ciągu 24 godzin od chwili stwierdzenia, że musi przerwać podróż (co obejmuje również zalecenie lekarza, aby Ubezpieczony przerwał podróż). Jeżeli Ubezpieczony nie dokona powiadomienia we wskazanym wyżej terminie i w efekcie otrzyma niższą kwotę refundacji, TUZ Ubezpieczenia nie pokryje różnicy wynikającej z niższej kwoty refundacji. Jeżeli choroba, obrażenia w wyniku nieszczęśliwego wypadku uniemożliwi Ubezpieczonemu powiadomienie dostawców usług turystycznych w ciągu 24 godzin, od chwili stwierdzenia, że musi przerwać podróż (co obejmuje również zalecenie lekarza, aby Ubezpieczony przerwał podróż), takiego powiadomienia Ubezpieczony powinien dokonać w najszybszym możliwym terminie.
 4. W ramach ubezpieczenia przerwania podróży Ubezpieczonemu przysługuje zwrot następujących kosztów związanych z:
 - 1) Wcześniejszym lub opóźnionym powrotem;
 - a) Jeśli Ubezpieczony musi wrócić wcześniej lub później niż pierwotnie planowana data powrotu z podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania z powodu jednej lub więcej przyczyn, o których mowa w ust. 2, TUZ Ubezpieczenia zwróci Ubezpieczonemu pomniejszone o przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji – koszty biletu przewoźnika na podróż powrotną do kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego w tej samej klasie, którą pierwotnie zarezerwował, do maksymalnej kwoty świadczenia z tytułu ubezpieczenia przerwania podróży wskazanej w dokumencie ubezpieczenia.
 - 2) Kontynuacją podróży;
 - a) Jeśli Ubezpieczony musi przerwać swoją podróż z powodu jednej lub więcej objętych ubezpieczeniem przyczyn, o których mowa w ust. 2, TUZ Ubezpieczenia pokryje lub zwróci Ubezpieczonemu następujące koszty:
 - i. pomniejszone o przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji – niezbędne koszty transportu poniesione w celu kontynuowania podróży, do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia przerwania podróży określonej w dokumencie ubezpieczenia;
 - ii. dodatkowe opłaty za zakwaterowanie, które Ubezpieczony musi uiścić – pomniejszone o przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji – do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia przerwania podróży wskazanej w dokumencie ubezpieczenia, jeśli Ubezpieczony opłacił z góry wspólne zakwaterowanie, a towarzysz podróży musi zakończyć swoją podróż.
 - 3) Przedłużony Pobyt;
 - a) Jeśli Ubezpieczony musi przerwać podróż z powodu jednej lub więcej objętych ubezpieczeniem przyczyn, o których mowa w ust. 2, a przerwa powoduje, że pozostaje w miejscu docelowym podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania (lub w miejscu przerwania podróży) dłużej niż pierwotnie planowano, TUZ Ubezpieczenia zwróci Ubezpieczonemu – pomniejszone o przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji – do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia przerwania podróży wskazanej w dokumencie ubezpieczenia, dodatkowe koszty zakwaterowania oraz lokalnego transportu publicznego.
 5. TUZ Ubezpieczenia nie zwróci Ubezpieczonemu niewykorzystanej, bezzwrotnej części pierwotnego biletu powrotnego w ramach ubezpieczenia przerwania podróży, jeśli TUZ Ubezpieczenia wypłacił lub zwrócił Ubezpieczonemu koszt biletu przewoźnika na podróż powrotną do kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego w ramach ubezpieczenia rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowane zaostrzeniem się choroby przewlekłej, zgodnie z postanowieniem §15 ust. 4 OWU.
 6. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia przerwania podróży w odniesieniu do jednego i wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia i jest określona w dokumencie ubezpieczenia.

§ 14

Ubezpieczenie rezygnacji z podróży

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty rezygnacji z podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania przed datą jej rozpoczęcia z przyczyn określonych w ust. 2.

2. Objęte ubezpieczeniem są koszty rezygnacji z podróży z następującej przyczyny:
- 1) Ubezpieczony lub towarzysz podróży zachoruje (obejmuje również chorobę epidemiczną lub chorobę pandemiczną, taką jak COVID-19), Ubezpieczony odniesie obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku powodujące konieczność rezygnacji przez Ubezpieczonego z podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) lekarz zalecił Ubezpieczonemu lub towarzyszowi podróży rezygnację z podróży, zanim ten ostatni dokonał rezygnacji.
 - 2) Członek rodziny, który nie podróżuje z Ubezpieczonym, zachoruje (obejmuje to również chorobę epidemiczną lub chorobę pandemiczną, taką jak COVID-19) lub odniesie obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) choroba lub obrażenia muszą zostać uznane przez lekarza za zagrażające życiu bądź wymagać leczenia w szpitalu.
 - 3) Nastąpił zgon Ubezpieczonego, towarzysza podróży, członka rodziny w lub po dacie zawarcia umowy ubezpieczenia, a przed datą wyjazdu w podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 - 4) Ubezpieczony lub towarzysz podróży został poddany kwarantannie przed datą wyjazdu w podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania z powodu narażenia na:
 - a) zakażenie chorobą zakaźną inną niż choroba epidemiczna lub choroba pandemiczna lub
 - b) chorobę epidemiczną lub chorobę pandemiczną (np. COVID-19), ale jedynie, gdy spełnione są następujące warunki:
 - i. kwarantanna dotyczy konkretnie Ubezpieczonego lub towarzysza podróży, czyli Ubezpieczony lub towarzysz podróży muszą być konkretnie wskazani i wymienieni z imienia i nazwiska w nakazie lub zarządzeniu kwarantanny z powodu choroby epidemicznej lub choroby pandemicznej; oraz
 - ii. kwarantanna nie ma zastosowania ogólnie:
 - do części lub całości populacji, obszaru geograficznego, budynku lub statku (w tym nakazu schronienia się w miejscu zamieszkania, pozostania w domu lub innego podobnego ograniczenia) lub
 - w oparciu o miejsce, do lub z którego bądź przez które dana osoba podróżuje.
 - 5) Ubezpieczony lub towarzysz podróży uczestniczy w wypadku drogowym w dacie wyjazdu w podróż poza krajem stałego miejsca zamieszkania. Obowiązuje jeden z następujących warunków:
 - a) Ubezpieczony lub towarzysz podróży potrzebuje pomocy medycznej lub
 - b) pojazd Ubezpieczonego lub towarzysza podróży wymaga naprawy, ponieważ nie jest bezpieczny w eksploatacji.
 - 6) Ubezpieczony jest prawnie zobowiązany do udziału w postępowaniu sądowym w okresie przypadającym na czas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) Udział Ubezpieczonego nie wynika z wykonywanego zawodu,
 - 7) Miejsce zamieszkania Ubezpieczonego stało się niezdadne do zamieszkania.
 - 8) Ubezpieczony lub towarzysz podróży został zwolniony przez obecnego pracodawcę po dacie zawarcia umowy ubezpieczenia. Obowiązują następujące warunki:
 - a) zwolnienie z pracy nie jest zawinione przez Ubezpieczonego ani towarzysza podróży;
 - b) zatrudnienie musi mieć charakter umowy o pracę na czas nieokreślony oraz
 - c) dotychczasowy okres zatrudnienia musi wynosić nieprzerwanie co najmniej 12 miesięcy.
 - 9) Ubezpieczony lub towarzysz podróży otrzymał po dacie rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej stałe, odpłatne zatrudnienie (umowa o pracę na czas nieokreślony), które wymaga obecności w pracy w czasie, który pokrywa się z pierwotnie zaplanowanym terminem podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 - 10) Miejsce stałego zamieszkania Ubezpieczonego lub towarzysza podróży zmieniło się na stałe o co najmniej 150 kilometrów (oddalone o 150 km od dotychczasowego miejsca stałego zamieszkania) z powodu przeniesienia przez obecnego pracodawcę – Ubezpieczonego lub towarzysza podróży. Ubezpieczenie obejmuje również zmianę ze względu na przeniesienie przez obecnego pracodawcę współmałżonka Ubezpieczonego lub współmałżonka towarzysza podróży.
 - 11) Ubezpieczony lub towarzysz podróży będący członkiem służb ratunkowych został wezwany do stawienia się w pracy w celu udzielenia pomocy w związku z nieszczęśliwym wypadkiem lub nagłą sytuacją (w tym klęską żywiołową) w czasie, który pokrywa się z pierwotnie zaplanowanym terminem podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 - 12) Ubezpieczony lub towarzysz podróży został wezwany do stawienia się i udziału w postępowaniu adopcyjnym w czasie, który pokrywa się z pierwotnie zaplanowanym terminem podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 - 13) Ubezpieczony, towarzysz podróży lub członek rodziny służący w siłach zbrojnych zostali oddelegowani lub odwołani z urlopu, z wyjątkiem sytuacji spowodowanych wojną lub postępowaniem dyscyplinarnym.
 - 14) Ubezpieczony lub towarzysz podróży nie może ze względów medycznych poddać się szczepieniom wymagany przy wjeździe do miejsca docelowego zaplanowanej podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 - 15) Wymagane dokumenty podróży Ubezpieczonego lub towarzysza podróży zostały skradzione. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) Ubezpieczony musi przedstawić dowody potwierdzające starania o uzyskanie dokumentów zastępczych od uprawnionych organów, które umożliwiłyby odbycie podróży poza krajem stałego miejsca zamieszkania w pierwotnie zaplanowanym terminie.
 - 16) Władze kraju miejsca docelowego zaplanowanej podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania lub kraju tranzytowego odmówiły wydania Ubezpieczonemu lub towarzyszowi podróży wizy turystycznej.

- 17) Ubezpieczona zaszła w ciążę po dacie rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej, a przed datą wyjazdu w podróż poza kraj miejsca stałego zamieszkania.
 - 18) Ubezpieczony ma uczestniczyć w narodzinach dziecka członka rodziny w czasie, który pokrywa się z pierwotnie zaplanowanym terminem podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 - 19) Miejsce docelowe, do którego podróżuje Ubezpieczony stało się niezdadne do zamieszkania.
 - 20) Rodzina poza krajem miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego nie może udzielić Ubezpieczonemu zaplanowanego noclegu podczas podróży ze względu na śmierć, poważną chorobę, obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku członka gospodarstwa domowego.
 - 21) Władze państwowe zarządziły obowiązkową ewakuację w miejscu docelowym, do którego Ubezpieczony zaplanował podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) Ubezpieczony został objęty ochroną ubezpieczeniową, zanim informacja o wydarzeniu prowadzącym do obowiązkowej ewakuacji została podana do wiadomości publicznej.
 - 22) Ubezpieczony lub towarzysz podróży złoży w sądzie pozew o rozwód lub separację w lub po dacie rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej, ale przed datą wyjazdu. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) Ubezpieczony został objęty ochroną ubezpieczeniową w ciągu 14 dni od daty rezerwacji podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 - 23) W drodze do miejsca wyjazdu w podróż poza krajem stałego miejsca zamieszkania, w pojeździe Ubezpieczonego lub towarzysza podróży doszło do awarii mechanicznej.
 - 24) Ubezpieczonemu lub towarzyszowi podróży skradziono pojazd, którym Ubezpieczony lub towarzysz podróży miał dostać się do miejsca docelowego w trakcie podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania lub który miał być podstawowym środkiem transportu podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 - 25) Ubezpieczony nie zdał egzaminu końcowego w akredytowanej placówce edukacyjnej, do której uczęszcza lub nie przeszedł do następnej klasy w akredytowanej placówce edukacyjnej, do której uczęszcza.
 - 26) Tour operator lub organizator imprezy komercyjnej anulował wycieczkę wielodniową lub imprezę wielodniową, która jest głównym celem podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania i została zakupiona przed datą wyjazdu, z powodu:
 - a) klęski żywiołowej;
 - b) trudnych warunków pogodowych.
3. Jeżeli podróż Ubezpieczonego zostanie odwołana lub przełożona z objętych ubezpieczeniem przyczyn wymienionych w ust. 2, TUZ Ubezpieczenia zwróci Ubezpieczonemu poniesione koszty rezerwacji podróży, depozytów, opłat za anulowanie rezerwacji (pomniejszone o przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji, do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia rezygnacji z podróży, wskazanej w dokumencie ubezpieczenia. Ochrona z tytułu rezygnacji z podróży przysługuje Ubezpieczonemu przed rozpoczęciem podróży.
 4. Jeżeli Ubezpieczony zapłacił z góry za wspólne zakwaterowanie z towarzyszem podróży, a towarzysz podróży zrezygnuje z podróży z jednej lub więcej objętych ubezpieczeniem przyczyn wymienionych w ust. 2, wówczas TUZ Ubezpieczenia zwróci Ubezpieczonemu dodatkowe koszty zakwaterowania, które zmuszony był ponieść z wyżej wymienionego powodu, do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia rezygnacji z podróży, wskazanej w dokumencie ubezpieczenia.
 5. W przypadku wycieczki wielodniowej lub imprezy wielodniowej, odwołanej w sytuacji o której mowa w ust. 2 pkt. 26), TUZ Ubezpieczenia nie zwróci, z zastrzeżeniem zdania następnego, kosztów odwołanej wycieczki wielodniowej lub imprezy wielodniowej. Przysługuje zwrot za bezzwrotne, z góry opłacone przez Ubezpieczonego, koszty zakwaterowania oraz transportu do i z miejsca odwołanej wycieczki wielodniowej lub imprezy wielodniowej do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia rezygnacji z podróży, wskazanej w dokumencie ubezpieczenia.
 6. TUZ Ubezpieczenia nie zwróci Ubezpieczonemu kosztów podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania ani opłat, które należą do obowiązków przewoźnika Ubezpieczonego lub dostawcy usług turystycznych.
 7. W przypadku sytuacji, o której mowa w ust. 2, Ubezpieczony jest zobowiązany powiadomić wszystkich dostawców usług turystycznych w ciągu 48 godzin od chwili stwierdzenia, że musi zrezygnować z podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania (co obejmuje również zalecenie lekarza o tym, że Ubezpieczony powinien zrezygnować z podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania). Jeżeli Ubezpieczony nie dokona powiadomienia we wskazanym wyżej terminie i w efekcie otrzyma niższą kwotę refundacji, TUZ Ubezpieczenia nie pokryje różnicy wynikającej z niższej kwoty refundacji. Jeżeli choroba, obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku uniemożliwi Ubezpieczonemu powiadomienie dostawców usług turystycznych w ciągu 48 godzin, od chwili stwierdzenia, że musi zrezygnować z podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania (co obejmuje również zalecenie lekarza o tym, że Ubezpieczony powinien zrezygnować z podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania), takiego powiadomienia Ubezpieczony powinien dokonać w najszybszym możliwym terminie.
 8. Maksymalna suma ubezpieczenia rezygnacji z podróży stanowi górną granicę odpowiedzialności w odniesieniu do jednego i wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia i jest określona w dokumencie ubezpieczenia.

§ 15**Ubezpieczenie rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowanych zaostrzeniem się choroby przewlekłej**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są:
 - 1) koszty rezygnacji z podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania przed datą jej rozpoczęcia z przyczyn określonych w ust. 2 oraz
 - 2) koszty skrócenia podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania z przyczyn określonych w ust. 3, w tym spowodowane zaostrzeniem się objawów uprzednio istniejącego schorzenia.
2. W przypadku kosztów rezygnacji z podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania zakres ubezpieczenia jest określony w §14 oraz został dodatkowo rozszerzony o zaostrzenie się objawów uprzednio istniejącego schorzenia.
3. W przypadku kosztów skrócenia podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania objęte ubezpieczeniem są koszty z następujących przyczyn:
 - 1) Ubezpieczony lub towarzysz podróży zachoruje (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19), odniesie obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku, nastąpi zaostrzenie objawów uprzednio istniejącego schorzenia na tyle poważne, aby zaistniała konieczność skrócenia podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) lekarz musi zbadać Ubezpieczonego lub towarzysza podróży albo odbyć konsultację z Ubezpieczonym lub towarzyszem podróży, zanim Ubezpieczony podejmie decyzję o skróceniu podróży.
 - 2) Członek rodziny, który nie podróżuje z Ubezpieczonym, zachoruje (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19), odniesie obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) choroba, obrażenie musi zostać uznane przez lekarza za zagrażający życiu bądź wymagać leczenia w szpitalu.
 - 3) Nastąpi zgon Ubezpieczonego, towarzysza podróży, członka rodziny podczas podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
 - 4) Ubezpieczony lub towarzysz podróży został poddany kwarantannie przed datą wyjazdu w podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania z powodu narażenia na:
 - a) zakażenie chorobą zakaźną inną niż choroba epidemiczna lub choroba pandemiczna lub
 - b) chorobę epidemiczną lub chorobę pandemiczną (np. COVID-19), ale jedynie, gdy spełnione są następujące warunki:
 - i. kwarantanna dotyczy konkretnie Ubezpieczonego lub towarzysza podróży, czyli Ubezpieczony lub towarzysz podróży musi być konkretnie wskazany i wymieniony z imienia i nazwiska w nakazie lub zarządzeniu kwarantanny z powodu choroby epidemicznej lub choroby pandemicznej; oraz
 - ii. kwarantanna nie ma zastosowania ogólnie:
 - do części lub całości populacji, obszaru geograficznego, budynku lub statku (w tym nakazu schronienia się w miejscu zamieszkania, pozostania w domu lub innego podobnego ograniczenia); lub
 - w oparciu o miejsce, do lub z którego bądź przez które dana osoba podróżuje.
 - 5) Ubezpieczony lub towarzysz podróży uczestniczy w wypadku drogowym. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) Ubezpieczony lub towarzysz podróży potrzebuje pomocy medycznej lub
 - b) Pojazd, którym kierował Ubezpieczony lub towarzysz podróży wymaga naprawy, ponieważ nie jest bezpieczny w eksploatacji.
 - 6) Ubezpieczony jest prawnie zobowiązany do udziału w postępowaniu sądowym w okresie przypadającym na czas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) Udział Ubezpieczonego nie wynika z wykonywanego zawodu,
 - 7) Miejsce zamieszkania Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania stało się niezdadne do zamieszkania.
 - 8) Ubezpieczony lub towarzysz podróży będący członkiem służb ratunkowych został wezwany do stawienia się w pracy w celu udzielenia pomocy w związku z wypadkiem lub nagłą sytuacją (w tym klęską żywiołową) w czasie, który pokrywa się z pierwotnie zaplanowanym terminem podróży.
 - 9) Ubezpieczony lub towarzysz podróży jest pasażerem porwanego samolotu, pociągu, pojazdu lub statku.
 - 10) Ubezpieczony, towarzysz podróży lub członek rodziny służący w siłach zbrojnych został oddelegowany lub odwołani z urlopu, z wyjątkiem sytuacji spowodowanych wojną lub postępowaniem dyscyplinarnym.
 - 11) Podróż Ubezpieczonego skróciła się o co najmniej 50% czasu z jednego z poniższych powodów:
 - a) opóźnienie ze strony przewoźnika (nie obejmuje to anulowania wyjazdu przez przewoźnika przed datą wyjazdu do kraju stałego miejsca zamieszkania Ubezpieczonego);
 - b) strajk, chyba że został zapowiedziany lub ogłoszony przed datą wyjazdu;
 - c) klęska żywiołowa;
 - d) zamknięte lub nieprzejezdne drogi z powodu trudnych warunków pogodowych;

- e) zgubienie lub kradzież dokumentów podróży, które są wymagane i nie mogą być wymienione w terminie umożliwiającym kontynuację podróży Ubezpieczonego – Ubezpieczony musi przedstawić dowody potwierdzające starania o uzyskanie dokumentów zastępczych;
 - f) niepokoje społeczne.
- 12) Przewoźnik odmówił wpuszczenia Ubezpieczonego lub towarzysza podróży do środka transportu ze względu na podejrzenie u Ubezpieczonego lub towarzysza podróży choroby zakaźnej (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19). Postanowienie niniejsze nie dotyczy sytuacji odmowy przez Ubezpieczonego przestrzegania lub nieprzestrzegania przez Ubezpieczonego zasad bądź wymogów dotyczących podróży lub wjazdu do miejsca docelowego podczas podróży.
 - 13) Ubezpieczony ma uczestniczyć w narodzinach dziecka członka rodziny.
 - 14) Miejsce docelowe w kraju poza miejscem stałego zamieszkania, do którego podróżuje Ubezpieczony stało się niezdadne do zamieszkania.
 - 15) Rodzina poza krajem miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego nie może udzielić Ubezpieczonemu zaplanowanego noclegu podczas podróży ze względu na śmierć, poważną chorobę, obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku członka gospodarstwa domowego.
 - 16) Władze państwowe zarządziły obowiązkową ewakuację w miejscu docelowym, do którego podróżuje Ubezpieczony podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania. Obowiązuje następujący warunek:
 - a) Ubezpieczony został objęty ochroną ubezpieczeniową, zanim informacja o wydarzeniu prowadzącym do obowiązkowej ewakuacji została podana do wiadomości publicznej.
 - 17) W pojeździe Ubezpieczonego lub towarzysza podróży doszło do awarii mechanicznej podczas podróży, wskutek czego przestał on być bezpieczny w eksploatacji.
 - 18) Skradziono Ubezpieczonemu lub towarzyszowi podróży pojazd (w tym wynajmowany pojazd), który miał być podstawowym środkiem transportu podczas podróży Ubezpieczonego.
- 4. W przypadku skrócenia podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania w sytuacji, gdy podróż Ubezpieczonego została przerwana lub zakończyła się przedwcześnie z jednej lub więcej objętych ubezpieczeniem przyczyn wymienionych w ust. 3, TUZ Ubezpieczenia zwróci Ubezpieczonemu - pomniejszoną o przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji - proporcjonalną część niewykorzystanych, bezzwrotnych płatności za podróż i depozytów do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia rezygnacji lub skrócenia podróży w tym spowodowanych zaostreniem się choroby przewlekłej, wskazanej w dokumencie ubezpieczenia.
 - 5. Ubezpieczony musi powiadomić wszystkich dostawców usług turystycznych w ciągu 24 godzin od chwili stwierdzenia, że musi skrócić podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania (obejmuje również zalecenie lekarza, że Ubezpieczony powinien skrócić podróż). Jeżeli Ubezpieczony dokona powiadomienia po wskazanym wyżej i w efekcie otrzyma niższą kwotę refundacji, TUZ Ubezpieczenia nie pokryje różnicy wynikającej z niższej kwoty refundacji. Jeżeli choroba, obrażenie wskutek nieszczęśliwego wypadku uniemożliwia Ubezpieczonemu powiadomienie dostawców usług turystycznych w ciągu 24 godzin, od chwili stwierdzenia, że musi skrócić podróż poza krajem miejsca stałego zamieszkania (obejmuje również zalecenie lekarza, że Ubezpieczony powinien skrócić podróż), takiego powiadomienia Ubezpieczony powinien dokonać w najszybszym możliwym terminie.
 - 6. TUZ Ubezpieczenia nie zwróci Ubezpieczonemu niewykorzystanej, bezzwrotnej części pierwotnego biletu powrotnego w ramach ubezpieczenia rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowane zaostreniem się choroby przewlekłej, jeśli TUZ Ubezpieczenia wypłacił lub zwrócił Ubezpieczonemu koszt biletu przewoźnika na podróż powrotną do kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego w ramach ubezpieczenia przerwania podróży z tytułu wcześniejszego/opóźnionego powrotu, zgodnie z postanowieniem §13 ust. 4 pkt. 1) OWU.
 - 7. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia w odniesieniu do jednego i wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowane zaostreniem się choroby przewlekłej, określoną w dokumencie ubezpieczenia.
 - 8. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia i jest ustalona łącznie dla: ubezpieczenia rezygnacji oraz dla ubezpieczenia rezygnacji i skrócenia podróży w tym spowodowane zaostreniem się choroby przewlekłej w odniesieniu do jednego i wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia i jest określona w dokumencie ubezpieczenia.

O JAKIE UBEZPIECZENIA MOŻESZ ROZSZERZYĆ OCHRONĘ?**POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE UBEZPIECZEŃ DODATKOWYCH****§ 16****Ubezpieczenie pakiet sportowy**

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest sprzęt sportowy będący własnością Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania.
2. Ubezpieczenie pakietu sportowego obejmuje:
 - 1) Sprzęt sportowy - w przypadku zagubienia lub uszkodzenia sprzętu sportowego Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem postanowienia ust. 3, przez dostawcę usług turystycznych albo w przypadku kradzieży sprzętu sportowego podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania, TUZ Ubezpieczenia wypłaci Ubezpieczonemu, pomniejszoną o przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji, najniższą z poniższych kwot, do wysokości sumy ubezpieczenia dla sprzętu sportowego, określonej w dokumencie ubezpieczenia:
 - a) koszt naprawy uszkodzonego sprzętu sportowego lub
 - b) koszt wymiany utraconego, uszkodzonego lub skradzionego sprzętu sportowego na taki sam lub podobny sprzęt, pomniejszony o 10% za każdy pełny rok użytkowania od daty pierwotnego zakupu, przy czym pomniejszenie może maksymalnie wynosić 50%.Obowiązują następujące warunki:
 - i. Ubezpieczony podjął niezbędne starania, aby zabezpieczyć sprzęt sportowy oraz aby go odzyskać;
 - ii. w ciągu 24 godzin od stwierdzenia utraty sprzętu sportowego Ubezpieczony zgłosił ten fakt (i zachował kopię zgłoszenia) wraz z opisem przedmiotów i ich wartości właściwym organom lokalnym, przewoźnikowi, hotelowi lub tour operatorowi oraz
 - iii. Ubezpieczony musi przedstawić paragony lub inne dowody zakupu utraconych przedmiotów. W przypadku przedmiotów bez paragonu lub dowodu zakupu, TUZ Ubezpieczenia pokryje do 50% kosztów wymiany zgubionego, uszkodzonego lub skradzionego przedmiotu za taki sam lub podobny przedmiot.
 - 2) Zwrot kosztów utraconej aktywności sportowej - jeżeli podczas podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczony z powodu przyczyn określonych poniżej nie może uczestniczyć w jednej lub więcej odpłaconych aktywności sportowych, TUZ Ubezpieczenia zwróci Ubezpieczonemu kwotę, jaką zapłacił za aktywność sportową, do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu utraconej aktywności sportowej określonej w dokumencie ubezpieczenia, pomniejszoną o przysługujące Ubezpieczonemu kwoty refundacji. Ochrona z tego tytułu przysługuje Ubezpieczonemu przed rozpoczęciem aktywności sportowej. Przyczyny objęte ubezpieczeniem:
 - a) Ubezpieczony, towarzysz podróży lub członek rodziny, który uczestniczy w aktywności sportowej zachoruje (obejmuje również chorobę epidemiczną lub pandemiczną, taką jak COVID-19) lub odniesie obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku. Obowiązują następujące warunki:
 - i. choroba lub obrażenia muszą być na tyle poważne, aby sprawić, że Ubezpieczony, towarzysz podróży lub członek rodziny zrezygnuje z udziału w aktywności sportowej, oraz
 - ii. lekarz zalecił Ubezpieczonemu, towarzyszywi podróży lub członkowi rodziny aby nie brał udziału w aktywności sportowej, zanim aktywność się odbyła. Jeżeli nie jest to możliwe, lekarz musi zbadać Ubezpieczonego, towarzysza podróży, członka rodziny bądź odbyć z Ubezpieczonym, towarzyszem podróży, członkiem rodziny konsultację w ciągu 24 godzin przed planowaną aktywnością sportową lub w najszybszym możliwym terminie, aby potwierdzić decyzję Ubezpieczonego o rezygnacji z udziału w aktywności sportowej.
 - b) członek rodziny, który nie uczestniczy w aktywności, zachoruje lub odniesie obrażenia wskutek nieszczęśliwego wypadku. Obowiązują następujące warunki:
 - i. choroba lub obrażenia muszą zostać uznane przez lekarza za zagrażające życiu, wymagać leczenia w szpitalu lub wymagać opieki Ubezpieczonego;
 - c) śmierć Ubezpieczonego lub towarzysza podróży;
 - d) śmierć członka rodziny w dniu, w którym aktywność sportowa miała się rozpocząć lub w ciągu 30 dni przed tą datą rozpoczęcia aktywności sportowej;
 - e) aktywność sportowa, za którą zapłacił Ubezpieczony z góry, została anulowana przez organizatora ze względu na trudne warunki pogodowe;
 - f) ośrodek narciarski zamknął co najmniej 75% tras narciarskich z powodu braku lub nadmiaru śniegu. Obowiązuje następujący warunek:
 - i. zamknięcie tras narciarskich musi trwać przez co najmniej 50% normalnych godzin pracy w dniu kalendarzowym, w którym Ubezpieczony zamierza korzystać z wyciągów.
 - 3) Wypożyczenie sprzętu sportowego - w przypadku zagubienia lub opóźnienia w dostarczeniu sprzętu sportowego Ubezpieczonego przez dostawcę usług turystycznych albo zniszczenia lub kradzieży sprzętu sportowego podczas podróży

poza krajem miejsca stałego zamieszkania, TUZ Ubezpieczenia, pokryje koszty wypożyczenia zastępczego sprzętu sportowego do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu wypożyczenia sprzętu sportowego określonej w dokumencie ubezpieczenia. Ubezpieczenie nie obejmuje sprzętu silnikowego lub pojazdów. Obowiązuje następujący warunek:

- a) w ciągu 24 godzin od stwierdzenia utraty sprzętu sportowego Ubezpieczony zgłosił ten fakt (i zachował kopię zgłoszenia) wraz z opisem przedmiotów i ich wartości organom lokalnym, dostawcy usług turystycznych, hotelowi lub tour operatorowi.
- 4) Poszukiwanie i ratownictwo - TUZ Ubezpieczenia pokryje koszty działań poszukiwawczych i ratowniczych, prowadzonych przez profesjonalny zespół ratowniczy do wysokości sumy ubezpieczenia z tytułu poszukiwania i ratownictwa, określonej w dokumencie ubezpieczenia, w przypadku zgłoszenia zaginięcia Ubezpieczonego podczas podróży poza krajem stałego miejsca zamieszkania lub konieczności uratowania Ubezpieczonego w nagłym przypadku. Pokrycie kosztów z tego tytułu przysługuje poza innymi wymienionymi w dokumencie ubezpieczenia świadczeniami w zakresie poszukiwania i ratownictwa, o których mowa w §5 ust. 2 pkt. 6) OWU.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje:
 - 1) przedmiotów innych niż sprzęt sportowy;
 - 2) zwierząt, w tym ich szczątków;
 - 3) samochodów, motocykli, motorów, dronów, statków powietrznych, statków wodnych i innych pojazdów wraz z akcesoriami i oprzyrządowaniem;
 - 4) aparatów słuchowych, okularów na receptę i soczewek kontaktowych, chyba że są przeznaczone do użytku przy uprawianiu danego sportu;
 - 5) protez i aparatów ortopedycznych, chyba że są przeznaczone do użytku przy uprawianiu danego sportu;
 - 6) wózków inwalidzkich i innych urządzeń służących do poruszania się, chyba że są przeznaczone do użytku przy uprawianiu danego sportu;
 - 7) wartości niematerialnych, w tym oprogramowania i danych elektronicznych;
 - 8) mienia służącego do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym handlowej;
 - 9) mienia, które nie jest własnością Ubezpieczonego;
 - 10) utraty, kradzieży lub uszkodzenia sprzętu sportowego powstałych wskutek rażącego niedbalstwa i umyślnego postępowania;
 - 11) sprzętu sportowego, który:
 - a) został wysłany, za wyjątkiem sytuacji wysłania sprzętu sportowego za pośrednictwem przewoźnika Ubezpieczonego,
 - b) znajduje się w przyczepie samochodowej lub na niej lub
 - c) pozostaje bez nadzoru w otwartym pojeździe.
4. Sumy ubezpieczenia dla poszczególnych rodzajów ubezpieczeń, o których mowa w ust. 2, stanowią górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia, a ich wysokości określone są w dokumencie ubezpieczenia.

§ 17

Ubezpieczenie udziału własnego w przypadku szkód w wynajmowanym pojeździe

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest koszt udziału własnego lub opłaty z tytułu odpowiedzialności za szkodę, którą Ubezpieczony jest zobowiązany zapłacić w ramach umowy najmu pojazdu, w przypadku kradzieży lub uszkodzenia wynajmowanego pojazdu w okresie wynajmu w trakcie podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania. Obowiązują następujące warunki:
 - 1) Umowa najmu pojazdu w trakcie podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania została zawarta na okres nie dłuższy niż 31 dni;
 - 2) Ochroną ubezpieczeniową objęta jest wyłącznie jedna umowa najmu pojazdu w trakcie podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania, z zastrzeżeniem pkt. 1);
 - 3) Ubezpieczony musi wypełnić i podpisać formularz dostarczony przez wypożyczalnię pojazdu dokumentujący wszystkie istniejące uszkodzenia wynajmowanego pojazdu przed wynajęciem pojazdu;
 - 4) W przypadku uszkodzenia wynajmowanego pojazdu w trakcie kierowania nim, Ubezpieczony w chwili powstania szkody musi być wymieniony (wskazany) w umowie najmu pojazdu;
 - 5) Ubezpieczenie udziału własnego w przypadku szkód w wynajmowanym pojeździe musi obowiązywać przed zawarciem umowy najmu pojazdu przez Ubezpieczonego;
 - 6) W przypadku szkody, Ubezpieczony musi dostarczyć umowę najmu pojazdu oraz formularz/protokół zdawczo-odbiorczy pojazdu potwierdzający zasadność zastosowania udziału własnego;
 - 7) Ubezpieczony musi dokonać zgłoszenia uszkodzenia wynajmowanego pojazdu w wypożyczalni pojazdów nie później niż w chwili zwrotu wynajmowanego pojazdu oraz w przypadku kradzieży wynajmowanego pojazdu Ubezpieczony musi niezwłocznie powiadomić policję, nie później niż w terminie 3 dni liczonych od daty kradzieży wynajmowanego pojazdu.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje wynajmu niżej wymienionych pojazdów:
 - 1) pojazdów używanych na zasadzie współdzielenia (carsharing);
 - 2) samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5t i powyżej 3,5t;

- 3) pojazdów specjalnych (w tym kamperów), przyczep lub pojazdów rekreacyjnych;
 - 4) motocykli, motorowerów, skuterów śnieżnych, replik samochodów (kit-car) lub pojazdy terenowe;
 - 5) pojazdów używanych w terenie;
 - 6) pojazdów starszych niż 10 lat (wiek pojazdu);
 - 7) pojazdów z liczbą miejsc w pojeździe powyżej 9 osób łącznie z kierowcą;
 - 8) pojazdów, które nie wymagają zezwolenia do kierowania pojazdem lub są niezgodne z prawem w kraju, w którym są użytkowane;
 - 9) pojazdów wypożyczanych w celach związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, służbową lub w celu dalszego wynajmu, w tym limuzyn.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód wynikających z:
- 1) Wszelkich zobowiązań, które przyjął Ubezpieczony w ramach umowy najmu (np. płatności za dodatkowe ubezpieczenie wypożyczalni samochodów), z wyjątkiem udziału własnego za szkody powstałe w wyniku wypadku drogowego;
 - 2) Naruszenia warunków umowy najmu pojazdu;
 - 3) Najmu pojazdu trwającego łącznie dłużej niż 31 dni;
 - 4) Każdej kolejnej umowy najmu zawartej podczas tej samej podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania bez względu na okres najmu, na który została zawarta;
 - 5) Utraty wartości wynajmowanego pojazdu;
 - 6) Awarii mechanicznej lub zwykłego zużycia.
4. Ubezpieczenie udziału własnego w przypadku szkód w wynajmowanym pojeździe nie zastępuje żadnego ubezpieczenia pojazdu wymaganego przez prawo i nie stanowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody osobowe i/lub szkody majątkowe.
5. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia udziału własnego w przypadku szkód w wynajmowanym pojeździe i określona jest w dokumencie ubezpieczenia.

KIEDY TUZ UBEZPIECZENIA NIE WYPŁACI ŚWIADCZENIA?

OGÓLNE WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 18

1. TUZ Ubezpieczenia nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową zdarzeń ubezpieczeniowych powstałych wskutek następujących okoliczności:
 - 1) TUZ Ubezpieczenia nie udzieli ochrony ubezpieczeniowej ani też nie będzie zobowiązany do wypłaty odszkodowania lub zapewnienia świadczenia majątkowego w zakresie udzielonej ochrony, jeżeli wypłata odszkodowania lub inne świadczenia majątkowe mogą narazić TUZ Ubezpieczenia na sankcje, zakazy lub restrykcje wprowadzone na mocy rezolucji Organizacji Narodów Zjednoczonych lub jakichkolwiek sankcji handlowych i gospodarczych, przepisów ustawowych lub wykonawczych Unii Europejskiej, Wielkiej Brytanii, prawa polskiego lub Stanów Zjednoczonych Ameryki;
 - 2) Ubezpieczenie nie zapewnia ochrony, świadczeń lub usług w odniesieniu do jakichkolwiek działań, które naruszałyby obowiązujące przepisy prawa, w szczególności sankcje gospodarcze/handlowe lub embarga;
 - 3) Jeżeli Ubezpieczony podróżuje poza kraj miejsca stałego zamieszkania wbrew nakazowi lub zaleceniu zakazującemu podróży wydanemu przez rząd lub władze kraju miejsca stałego zamieszkania Ubezpieczonego lub kraju miejsca docelowego podróży, ubezpieczenie wyklucza wszelkie straty bezpośrednio lub pośrednio wynikające, powstałe lub związane z jakimkolwiek powodem lub przedmiotem takiego nakazu lub zalecenia dotyczącego podróży;
 - 4) TUZ Ubezpieczenia nie obejmuje ochroną szkód i kosztów, które wystąpią, gdy Ubezpieczony wyruszy w podróż wbrew ostrzeżeniom dla osób podróżujących. Ostrzeżenia te muszą być aktualne w dniu, w którym rozpoczyna się podróż. Polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych ogłasza te komunikaty na swojej stronie internetowej i opisuje je na przykład jako:
 - a) „MSZ odradza podróże, które nie są konieczne” oraz
 - b) „MSZ odradza wszelkie podróże”.
2. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są zdarzenia ubezpieczeniowe dotyczące zarówno Ubezpieczonego, towarzysza podróży oraz członka rodziny:
 - 1) Szkody, stany lub zdarzenia, które były znane, możliwe do przewidzenia, zamierzone lub oczekiwane w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia;
 - 2) Leczenie planowane poza krajem miejsca stałego zamieszkania;
 - 3) Leczenie uprzednio istniejących schorzeń, za wyjątkiem zaostrzenia objawów uprzednio istniejących schorzeń, w przypadkach i w zakresie wskazanym w:
 - a) ubezpieczeniu kosztów leczenia za granicą,
 - b) ubezpieczeniu transportu w nagłych przypadkach za granicą,
 - c) ubezpieczeniu Assistance w podróży,
 - d) ubezpieczeniu przerwania podróży,

- e) ubezpieczeniu rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowane zaostrzeniem się choroby przewlekłej;
- 4) Celowe samookaleczenie, próba samobójcza lub samobójstwo;
- 5) Ciąża lub poród przebiegające normalnie i bez powikłań, z wyjątkiem przypadków i w zakresie wskazanym w:
 - a) ubezpieczeniu rezygnacji z podróży,
 - b) ubezpieczeniu rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowane zaostrzeniem się choroby przewlekłej;
- 6) Leczenie bezpłodności lub planowa aborcja;
- 7) Stan pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, chyba że nie miało to wpływu na zaistnienie lub rozmiar szkody. Nie dotyczy to leków przepisanych przez lekarza i używanych zgodnie z zaleceniami lekarza;
- 8) Stan po użyciu alkoholu, stan nietrzeźwości, stan pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, chyba że nie miało to wpływu na zaistnienie lub rozmiar szkody, z wyjątkiem zdarzeń dotyczących:
 - a) ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą,
 - b) ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą,
 - c) ubezpieczenia Assistance w podróży,
 - d) ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży,
- 9) Szkody wyrządzone umyślnie;
- 10) Wykonywanie czynności lub wykonywanie pracy w charakterze członka załogi (w tym stażysty lub ucznia/studenta), na pokładzie dowolnego statku powietrznego, pojazdu drogowego lub jednostki pływającej;
- 11) Uczestnictwo w zawodach sportowych o charakterze profesjonalnym lub półprofesjonalnym bądź trenowanie do takich zawodów;
- 12) Uczestnictwo w zawodach sportowych o charakterze amatorskim bądź trenowanie do takich zawodów w trakcie podróży; postanowienie niniejsze nie obejmuje udziału w nieformalnych, rekreacyjnych zawodach sportowych, turniejach organizowanych przez hotele, ośrodki wypoczynkowe lub linie wycieczkowe na potrzeby rozrywki gości;
- 13) Wyczynowe uprawianie sportu;
- 14) Uprawianie sportu wysokiego ryzyka, za wyjątkiem przypadku gdy umowa ubezpieczenia zostanie za dopłatą dodatkowej składki rozszerzona o to ryzyko, z zastrzeżeniem, iż obowiązują wyłączenia sportów, o których mowa w pkt. 14) poniżej;
- 15) Uczestnictwo w niżej wymienionych aktywnościach i sportach wysokiego ryzyka, jeżeli umowa ubezpieczenia została rozszerzona o sporty wysokiego ryzyka, ale nie obejmuje ubezpieczenia pakietu sportowego:
 - a) paralotniarstwo lub spadochroniarstwo (w tym skydiving), BASE jumping;
 - b) skoki na bungee;
 - c) speleologia, zjazdy na linie lub eksploracja jaskiń;
 - d) jazda na nartach lub snowboardzie poza wyznaczonymi trasami lub w miejscach dostępnych z helikoptera;
 - e) sporty wspinaczkowe, wspinaczka swobodna (free climbing);
 - f) aktywność na dużej wysokości;
 - g) sporty walki;
 - h) prowadzenie pojazdu lub motorowej jednostki pływającej w wyścigach lub trenowanie do takich wyścigów;
 - i) nurkowanie na wstrzymanym oddechu (free diving), oprócz snorkeling;
 - j) nurkowanie z automatem oddechowym na głębokości większej niż 20 m, a w przypadku osób nie posiadających certyfikatu, nurkowanie bez nadzoru certyfikowanego divemastera.
- 16) Uczestnictwo w niżej wymienionych aktywnościach i sportach wysokiego ryzyka jeżeli umowa ubezpieczenia została rozszerzona o sporty wysokiego ryzyka oraz obejmuje ubezpieczenie pakiet sportowy:
 - a) aktywność na dużej wysokości, BASE jumping, wspinaczka swobodna (free climbing);
 - b) spływ pontonem/kajakarstwo na bystrzach powyżej klasy V lub pływanie kajakiem na bystrzach powyżej klasy III;
 - c) jazda na nartach lub snowboardzie poza wyznaczonymi trasami lub w miejscach dostępnych z helikoptera;
 - d) sporty walki, gonitwy byków, udział w rodeo;
 - e) prowadzenie pojazdu silnikowego innego niż gokart lub motorowej jednostki pływającej w wyścigach lub trenowanie do takich wyścigów;
 - f) nurkowanie na wstrzymanym oddechu (free diving), na głębokości większej niż 10 m, nurkowanie z automatem oddechowym na głębokości większej niż 30 m, a w przypadku osób nie posiadających certyfikatu, nurkowanie bez nadzoru certyfikowanego divemastera.
- 17) Aktywności sportowe i sporty wysokiego ryzyka, które nie są wprost wymienione w ust. pkt 13) - 15) oraz które:
 - a) nie były organizowane w ramach podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania;
 - b) nie były świadczone przez podlegającą regulacji (np. zezwolenie) lub licencjonowaną firmę, jeżeli jest to wymagane;
 - c) były niedozwolone (zabronione) przez prawo kraju miejsca docelowego podróży poza krajem miejsca stałego zamieszkania;

- d) aktywności sportowe, podczas których nie stosowano zalecanych bądź wymaganych środków bezpieczeństwa przez organizatorów tych aktywności sportowych, bądź wynikających z obowiązujących przepisów prawa bądź wskazanych w regulaminach określonych przez organizatorów tych aktywności sportowych;
 - 18) Czyn bezprawny, skutkujący wyrokiem skazującym, z wyjątkiem sytuacji, gdy ofiarą takiego czynu jest Ubezpieczony, towarzysz podróży lub członek rodziny;
 - 19) Epidemia i pandemia, za wyjątkiem zachorowania na chorobę epidemiczną lub chorobę pandemiczną (taką jak COVID w zakresie wskazanym w:
 - a) ubezpieczeniu kosztów leczenia za granicą,
 - b) ubezpieczeniu transportu w nagłych przypadkach za granicą,
 - c) ubezpieczeniu Assistance w podróży,
 - d) ubezpieczeniu przerwania podróży,
 - e) ubezpieczeniu opóźnienia podróży,
 - f) ubezpieczeniu rezygnacji z podróży,
 - g) ubezpieczeniu rezygnacji oraz skrócenia podróży, w tym spowodowane zaostrzeniem się choroby przewlekłej;
 - 20) Kłeska żywiołowa, z wyjątkiem przypadków i w zakresie wskazanym w:
 - a) ubezpieczeniu rezygnacji z podróży,
 - b) ubezpieczeniu rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowane zaostrzeniem się choroby przewlekłej,
 - c) ubezpieczeniu przerwania podróży,
 - d) ubezpieczeniu opóźnienia podróży;
 - 21) Zanieczyszczenie powietrza, wody lub inne zanieczyszczenie albo zagrożenie uwolnienia zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń termicznych, biologicznych i chemicznych lub skażenia;
 - 22) Działania wojenne;
 - 23) Działania o charakterze przestępczym lub społecznym;
 - 24) Reakcja jądrowa, skażenie radioaktywne oraz skażenie lub zanieczyszczenie odpadami przemysłowymi, działanie broni biologicznej lub chemicznej, promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego, promieniowania jonizującego;
 - 25) Służba wojskowa, z wyjątkiem przypadków i w zakresie wskazanym w:
 - a) ubezpieczeniu rezygnacji z podróży,
 - b) ubezpieczeniu rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowane zaostrzeniem się choroby przewlekłej,
 - c) ubezpieczeniu przerwania podróży,
 - 26) Zamieszki lub niepokoje społeczne, z wyjątkiem przypadków i w zakresie wskazanym w:
 - a) ubezpieczeniu rezygnacji z podróży,
 - b) ubezpieczeniu rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowane zaostrzeniem się choroby przewlekłej,
 - c) ubezpieczeniu przerwania podróży,
 - d) ubezpieczeniu opóźnienia podróży;
 - 27) Akty terroru;
 - 28) Ryzyko polityczne;
 - 29) Ryzyko cybernetyczne;
 - 30) Całkowite zaprzestanie działalności przez dostawcę usług turystycznych z powodu sytuacji finansowej, wraz ze złożeniem lub bez złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości;
 - 31) Ograniczenia nałożone przez dostawcę usług turystycznych w zakresie bagażu, w tym sprzętu i wyposażenia medycznego;
 - 32) Zwykłe zużycie lub wady materiałów bądź wady producenta;
 - 33) Rażące niedbalstwo, którego dopuścił się Ubezpieczony lub towarzysz podróży, chyba że realizacja świadczenia odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
3. TUZ Ubezpieczenia nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne opóźnienia lub niemożność wykonania świadczeń, jeżeli było to spowodowane siłą wyższą, mogącą powodować niedyspozycyjność usługodawców realizujących dane świadczenia.
4. Wypłata z tytułu umowy ubezpieczenia nie przysługuje Ubezpieczonemu, jeżeli:
- 1) Na biletach przewoźnika nie ma dat podróży.
 - 2) Daty podróży na dokumencie ubezpieczenia nie odpowiadają rzeczywistym datom podróży Ubezpieczonego.
 - 3) Ubezpieczony podejmuje podróż z zamiarem skorzystania z opieki zdrowotnej lub leczenia podczas podróży.

CO TRZEBA ZROBIĆ, ŻEBY SIĘ UBEZPIECZYĆ?**ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA****§ 19**

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek Ubezpieczającego.
2. Zawarcie umowy ubezpieczenia TUZ Ubezpieczenia potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
3. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres maksymalnie 90 dni, o ile strony nie umówiły się inaczej. Postanowienie zdania pierwszego niniejszego ustępu nie stosuje się do ubezpieczenia rezygnacji z podróży, ubezpieczenia rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowanych zaostrzeniem się choroby przewlekłej.
4. TUZ Ubezpieczenia może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od informacji mających wpływ na ocenę ryzyka, o które zapytało Ubezpieczającego.
5. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na odległość. Warunkiem zawarcia umowy na odległość jest zapoznanie się i zaakceptowanie postanowień regulaminu określającego zasady zawierania umowy na odległość, OWU, a także zapłata składki ubezpieczeniowej w ustalonym w dokumencie ubezpieczenia terminie.
6. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta jako umowa ubezpieczenia:
 - 1) indywidualnego w formie imiennej,
 - 2) grupowego w formie imiennej.
7. W umowie ubezpieczenia grupowego w formie imiennej, wszystkie osoby, na rzecz których zawarto daną umowę ubezpieczenia zostają objęte jednakowym zakresem ubezpieczenia, przy czym sumy ubezpieczenia, limity świadczeń odnoszą się do każdego Ubezpieczonego z osobna, chyba że strony umowy ubezpieczenia umówiły się inaczej.
8. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości TUZ Ubezpieczenia wszystkie znane sobie okoliczności, o które TUZ Ubezpieczenia zapytał przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
9. TUZ Ubezpieczenia nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 8. nie zostały podane do wiadomości TUZ Ubezpieczenia.
10. Zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie: kosztów leczenia za granicą, ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą, ubezpieczenia Assistance w podróży, ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży, ubezpieczenia kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w Polsce, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w podróży, ubezpieczenia bagażu, ubezpieczenia kosztów opóźnienia bagażu, ubezpieczenia kosztów opóźnienia podróży, ubezpieczenia kosztów przerwania podróży, możliwe jest:
 - 1) maksymalnie 365 dni przed rozpoczęciem podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania;
 - 2) w dniu rozpoczęcia podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania, pod warunkiem że Ubezpieczony przebywa na terytorium Polski, z zastrzeżeniem że odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się po upływie 4 godzin od momentu zawarcia umowy ubezpieczenia;
 - 3) w trakcie trwania podróży, gdy Ubezpieczony przebywa poza terytorium Polski, z zastrzeżeniem że odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się po upływie 2 dni od momentu zawarcia umowy ubezpieczenia.
11. Zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie: ubezpieczenia rezygnacji z podróży, ubezpieczenia rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowanych zaostrzeniem się choroby przewlekłej, możliwe jest:
 - 1) w dowolnym czasie, jeżeli do rozpoczęcia podróży Ubezpieczonego poza kraj miejsca stałego zamieszkania pozostało co najmniej 60 dni;
 - 2) w terminie 7 dni liczonych od daty rezerwacji i opłacenia usługi turystycznej (lub wpłacenia zaliczki), jeżeli do rozpoczęcia podróży Ubezpieczonego poza kraj miejsca stałego zamieszkania pozostało od 59 do 31 dni;
 - 3) w dniu rezerwacji usługi turystycznej i opłacenia usługi turystycznej (lub wpłacenia zaliczki) lub w następnym dniu od daty rezerwacji i opłacenia usługi turystycznej (lub wpłacenia zaliczki), jeżeli do rozpoczęcia podróży pozostało od 30 do 8 dni;
 - 4) w dniu rezerwacji i opłacenia usługi turystycznej (lub wpłacenia zaliczki), jeżeli do rozpoczęcia podróży poza kraj miejsca stałego zamieszkania pozostało nie więcej niż 7 dni.
12. Zawarcie umowy ubezpieczenia TUZ Ubezpieczenia potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

SUMA UBEZPIECZENIA I SUMA GWARANCYJNA**§ 20**

1. Suma ubezpieczenia lub suma gwarancyjna ustalona z Ubezpieczającym określona w dokumencie ubezpieczenia, stanowi górną granicę odpowiedzialności w okresie ubezpieczenia TUZ Ubezpieczenia w odniesieniu do jednego Ubezpieczonego, z wyłączeniem ubezpieczenia:
 - 1) odpowiedzialności cywilnej w podróży,
 - 2) przerwania podróży,
 - 3) opóźnienia podróży,
 - 4) rezygnacji z podróży,
 - 5) rezygnacji oraz skrócenia podróży, w tym spowodowane zaostrzeniem się choroby przewlekłej;
 - 6) udziału własnego w przypadku szkód w wynajmowanym pojeździe.

2. W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w podróży suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia oraz ulega każdorazowemu zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania.
3. W przypadku ubezpieczenia:
 - 1) przerwania podróży,
 - 2) opóźnienia podróży,
 - 3) rezygnacji z podróży,
 - 4) rezygnacji oraz skrócenia podróży, w tym spowodowane zaostreniem się choroby przewlekłej,suma ubezpieczenia określona w dokumencie ubezpieczenia, stanowi górną granicę odpowiedzialności w odniesieniu do jednego i wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia.
4. W przypadku ubezpieczenia udziału własnego w przypadku szkód w wynajmowanym pojeździe, suma ubezpieczenia jest łączna dla wszystkich Ubezpieczonych i dotyczy jednego wypożyczonego pojazdu przez jednego lub więcej Ubezpieczonych.
5. Sumy ubezpieczenia i limity dla poszczególnych ubezpieczeń oraz ubezpieczeń dodatkowych, o których mowa w §3 ust. 2 – 4 OWU, ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone świadczenie, aż do jej wyczerpania. Dotyczy to także sum ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności wskazanych w dokumencie ubezpieczenia dla poszczególnych świadczeń.

OD CZEGO ZALEŻY WYSOKOŚĆ SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ?

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 21

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Wysokość składki za ubezpieczenie uzależniona jest od następujących okoliczności mających wpływ na dokonanie oceny ryzyka ubezpieczeniowego:
 - 1) zakresu ubezpieczenia,
 - 2) okresu ubezpieczenia,
 - 3) strefy geograficznej,
 - 4) liczby i wieku Ubezpieczonych,
 - 5) w przypadku ubezpieczenia rezygnacji z podróży, ubezpieczenia rezygnacji oraz skrócenia podróży, w tym spowodowanych zaostreniem się choroby przewlekłej, od poniesionych kosztów usługi turystycznej, jak również indywidualnej oceny ryzyka.
3. Składka ubezpieczeniowa z tytułu udzielonej ochrony płatna jest jednorazowo. Termin płatności i wysokość składki określa się w dokumencie ubezpieczenia.
4. W przypadku, gdy do umowy ubezpieczenia wprowadzono postanowienia dodatkowe lub odmienne od określonych w OWU, wysokość składki ubezpieczeniowej ustalana jest indywidualnie w uzgodnieniu z Ubezpieczającym.
5. Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić składkę ubezpieczeniową na rachunek bankowy TUZ Ubezpieczenia w terminach określonych w dokumencie ubezpieczenia.
6. Jeżeli zapłata składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego, za dzień zapłaty uważa się dzień wpływu składki na rachunek bankowy TUZ Ubezpieczenia.
7. Składkę uważa się za nieopłaconą, jeżeli jej wysokość jest niższa niż określona w dokumencie ubezpieczenia.
8. Jeżeli składka nie została zapłacona w terminie, TUZ Ubezpieczenia może wezwać Ubezpieczającego do zapłaty wymagalnej składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności i rozwiązanie umowy ubezpieczenia.
9. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę polegającą na zwiększeniu prawdopodobieństwa zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego, TUZ Ubezpieczenia może żądać odpowiedniego zwiększenia składki, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia, w takim przypadku TUZ Ubezpieczenia wezwie Ubezpieczającego do zapłaty podwyższonej składki.
10. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
11. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje TUZ Ubezpieczenia wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu.

KIEDY ROZPOCZYNA SIĘ I KOŃCZY OCHRONA UBEZPIECZENIOWA?

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 22

1. Data rozpoczęcia i zakończenia ochrony ubezpieczeniowej jest wskazana w dokumencie ubezpieczenia.
2. Okres ubezpieczenia wskazany w umowie ubezpieczenia jest określany według czasu polskiego.

3. Okres ubezpieczenia wynosi minimalnie 1 dzień a maksymalnie 90 dni.
4. Ochrona ubezpieczeniowa dla ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą, ubezpieczenia transportu w nagłych przypadkach za granicą, ubezpieczenia Assistance w podróży, ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży, ubezpieczenia kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w Polsce, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w podróży, ubezpieczenia bagażu, ubezpieczenia kosztów opóźnienia bagażu, ubezpieczenia kosztów opóźnienia podróży, ubezpieczenia kosztów przerwania podróży, rozpoczyna się po przekroczeniu terytorium Polski przy wyjeździe od dnia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż:
 - 1) od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, obowiązuje od godziny 00:00 dnia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia i pod warunkiem zapłacenia pełnej składki ubezpieczeniowej;
 - 2) w dniu rozpoczęcia podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania, pod warunkiem że Ubezpieczony przebywa na terytorium Polski, z zastrzeżeniem że odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się po upływie 4 godzin od momentu zawarcia umowy ubezpieczenia;
 - 3) po upływie 2 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia jeśli umowa ubezpieczenia zawierana jest w trakcie trwania podróży Ubezpieczonego poza krajem miejsca stałego zamieszkania, a Ubezpieczony przebywa poza terytorium Polski.
5. Ochrona ubezpieczeniowa dotycząca: ubezpieczenia rezygnacji z podróży, ubezpieczenia rezygnacji oraz skrócenia podróży, w tym spowodowanych zaostrzeniem się choroby przewlekłej, rozpoczyna się – pod warunkiem zapłacenia pełnej składki ubezpieczeniowej - od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, obowiązuje od godziny 00:00 dnia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia.
6. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się:
 - 1) w momencie przekroczenia terytorium Polski przy powrocie z podróży poza miejscem stałego zamieszkania, nie później jednak niż o godzinie 23:59 w ostatnim dniu oznaczonym w dokumencie ubezpieczenia,
 - 2) z momentem wyczerpania się sumy ubezpieczenia, sumy gwarancyjnej lub limitu dla danego ubezpieczenia;
 - 3) z dniem śmierci Ubezpieczonego z stosunku do tego Ubezpieczonego;
 - 4) z dniem odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia;
 - 5) z dniem upływu okresu wypowiedzenia umowy ubezpieczenia.
7. Jeżeli powrót Ubezpieczonego do kraju miejsca stałego zamieszkania wypadnie - z przyczyn objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach OWU - na okres przypadający po zakończeniu okresu ubezpieczenia, TUZ Ubezpieczenia przedłuży przysługującą Ubezpieczonemu ochronę ubezpieczeniową o maksymalnie 48 godzin, do momentu w którym:
 - 1) Ubezpieczony wróci do punktu, z którego wyjechał lub miejsca stałego zamieszkania, bądź
 - 2) Ubezpieczony przybędzie do placówki medycznej w celu uzyskania dalszej opieki po repatriacji medycznej lub przerwaniu podróży;w zależności od tego co nastąpi wcześniej.

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 23

1. Umowa ubezpieczenia wygasa:
 - 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 2 - 3;
 - 3) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia określonym w ust. 5-7;
 - 4) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia TUZ Ubezpieczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki ubezpieczeniowej, a składka ubezpieczeniowa nie została zapłacona w terminie.
2. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia TUZ Ubezpieczenia nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim TUZ Ubezpieczenia udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
3. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dłuższy niż 30 dni przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, z Ubezpieczającym, który jest konsumentem termin, w jakim może on odstąpić od umowy ubezpieczenia, poprzez złożenie pisemnego oświadczenia w tym zakresie, wynosi 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy ubezpieczenia lub od dnia doręczenia mu informacji, którym mowa w art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, jeżeli jest to termin późniejszy.
4. Prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia zawartej przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość nie przysługuje konsumentowi w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na okres krótszy niż 30 dni.
5. Umowa ubezpieczenia może zostać rozwiązana za porozumieniem stron, w każdym czasie jej trwania.

6. Każda ze stron może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od otrzymania od drugiej strony żądania zmiany wysokości składki na skutek ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody.
7. Umowa ubezpieczenia może być rozwiązana przez TUZ Ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w sytuacjach wskazanych w przepisach prawa, a także z ważnych powodów, za które uważa się zatajenie lub podanie nieprawdziwych okoliczności, o które TUZ Ubezpieczenia pytało przed zawarciem umowy, a które miały wpływ na ocenę ryzyka ubezpieczeniowego lub wysokość należnej składki.

JAKIE OBOWIĄZKI MA UBEZPIECZAJĄCY, UBEZPIECZONY, A JAKIE TUZ UBEZPIECZENIA?

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

§ 24

1. Ubezpieczający zobowiązany jest:
 - 1) podać do wiadomości TUZ Ubezpieczenia wszystkie znane sobie okoliczności, o które TUZ Ubezpieczenia pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia; jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane;
 - 2) niezwłocznie zgłaszać TUZ Ubezpieczenia wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia szkody, o które TUZ Ubezpieczenia pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 pkt 1) i 2) niniejszego paragrafu spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. TUZ Ubezpieczenia nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu nie zostały podane do jego wiadomości.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, Ubezpieczający jest zobowiązany doręczyć Ubezpieczonemu, przekazane mu przez TUZ Ubezpieczenia - informację o warunkach umowy ubezpieczenia, OWU oraz informację, które postanowienia OWU określają przesłanki wypłaty odszkodowania, a także ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania lub jego obniżenia, tj. informacje, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Informacje dostarczone przez TUZ Ubezpieczenia będą przekazywane Ubezpieczonemu przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia na piśmie, albo jeżeli osoby zainteresowane wyrażą na to zgodę, na innym trwałym nośniku.
5. Ubezpieczający zobowiązany jest ponadto do:
 - 1) opłacenia składki ubezpieczeniowej;
 - 2) umożliwienia TUZ Ubezpieczenia zasięgnięcia informacji dotyczących okoliczności wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego.

OBOWIĄZKI TUZ UBEZPIECZENIA

§ 25

1. TUZ Ubezpieczenia ma obowiązek doręczyć Ubezpieczającemu przed zawarciem umowy ubezpieczenia tekst OWU oraz innych dokumentów niezbędnych do zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, TUZ Ubezpieczenia informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego szkody, zasadności zgłoszonych roszczeń lub wysokości odszkodowania lub świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są niezbędne do ustalenia odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia lub wysokości odszkodowania lub świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
3. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy, w tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak Uprawniony z umowy ubezpieczenia.
4. TUZ Ubezpieczenia na żądanie Ubezpieczonego, udzieli informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie praw i obowiązków Ubezpieczonego.
5. TUZ Ubezpieczenia udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUZ Ubezpieczenia udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUZ Ubezpieczenia.
6. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu, TUZ Ubezpieczenia udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.

7. Sposób:
 - 1) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu;
 - 2) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzania udostępnianych zgodnie z ust. 5 niniejszego paragrafu informacji;
 - 3) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem zgodnie z ust. 5 niniejszego paragrafu,nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu.
8. Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.
9. TUZ Ubezpieczenia przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia.

CO ZROBIĆ ŻEBY OTRZYMAĆ ŚWIADCZENIE?

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWSTANIA SZKODY

§ 26

1. W przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia lub stanu zagrażającego życiu podczas podróży poza krajem miejscem stałego zamieszkania, Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie skorzystać z pomocy miejscowej służby ratunkowej.
2. W razie powstania zdarzenia mogącego powodować odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia, Ubezpieczający / Ubezpieczony obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o zajściu zdarzenia telefonicznie lub pocztą elektroniczną Centrum Operacyjne Assistance:
 - 1) adres e-mail:
 - a) szkodapodroz@tuz.pl,
 - b) w przypadku ubezpieczenia kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwego wypadku w Polsce: zgloszenie@tuz.pl;
 - 2) numer telefonu: 22 327 60 60
3. Zawiadomienie o zajściu zdarzenia powinno zawierać poniższe podstawowe informacje:
 - 1) imię i nazwisko i adres Ubezpieczającego,
 - 2) imię i nazwisko Ubezpieczonego,
 - 3) adres zamieszkania Ubezpieczonego,
 - 4) krótki opis zdarzenia i rodzaj koniecznej pomocy,
 - 5) miejsce pobytu Ubezpieczonego,
 - 6) numer telefonu kontaktowego Ubezpieczonego.
4. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego mogącego powodować odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia, Ubezpieczony obowiązany jest przedstawić:
 - 1) potwierdzenie rezerwacji podróży z danymi dotyczącymi zarezerwowanej usługi; uczestników podróży i ceny podróży;
 - 2) faktury, rachunki i potwierdzenia płatności za wszystkie poniesione koszty w związku z podróżą poza krajem miejsca stałego zamieszkania;
 - 3) informacje o posiadaniu w okresie ubezpieczenia innego ubezpieczenia podróжного;
 - 4) wszelkie inne dokumenty potwierdzające zgłoszone roszczenie;
 - 5) numer rachunku bankowego wraz z nazwą i adresem odbiorcy płatności.
5. Ubezpieczony zobowiązany jest do zachowania dowodów potwierdzających wystąpienie szkody (potwierdzenie szkody, raport medyczny) oraz zakres szkody lub obrażeń (faktury, rachunki).
6. Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia z ubezpieczenia rezygnacji z podróży, ubezpieczenia rezygnacji oraz skrócenia podróży w tym spowodowanych zaostreniem się choroby przewlekłej:
 - 1) potwierdzenie rezerwacji podróży z danymi dotyczącymi zarezerwowanej usługi, uczestników podróży i ceny podróży;
 - 2) faktury (lub faktury) za anulowanie rezerwacji podróży potwierdzające poniesione koszty anulowania, w tym harmonogram anulowania dostawcy usług turystycznych;
 - 3) wyjaśnienie przyczyn rezygnacji lub skrócenia podróży;
 - 4) potwierdzenie zapłaty wszystkich kosztów objętych roszczeniem;
 - 5) informacje i dokumenty potwierdzające otrzymane refundacje;
 - 6) dla roszczeń dotyczących choroby:
 - a) szczegółowa dokumentacja medyczna zawierająca historię medyczną (karta leczenia pacjenta, dokumenty dotyczące leczenia, raport wypisowy ze szpitala);
 - b) odpis aktu zgonu, jeżeli dotyczy;
 - c) dowód pokrewieństwa (akt urodzenia, akt małżeństwa) w przypadku zdarzenia z udziałem członków rodziny;
 - 7) Dla roszczeń z powodu kwarantanny:
 - a) zawiadomienie od uprawnionego organu administracji publicznej zawierające szczegóły dotyczące okresu kwarantanny, wydane imiennie dla Ubezpieczonego lub towarzysza podróży.

- 8) Dla roszczeń z powodu wypadku drogowego:
 - a) raport policyjny opisujący i potwierdzający wypadek drogowy;
- 9) Dla roszczeń z powodu postępowania adopcyjnego:
 - a) wezwanie sądowe do udziału w postępowaniu;
- 10) Dla roszczeń z powodu: miejsce zamieszkania/pobytu niezdarnego do zamieszkania:
 - a) zaświadczenie wydane przez właściwe służby ratownicze/organy administracji publicznej;
- 11) Dla roszczeń z powodu zwolnienia przez pracodawcę:
 - a) umowa o pracę, pismo (oświadczenie) pracodawcy wypowiadające umowę o pracę z podaniem przyczyny wypowiedzenia;
- 12) Dla roszczeń z pozostałych powodów:
 - a) dokumenty wydane przez instytucje lub upoważnione organy administracji publicznej potwierdzające zajście zdarzenia i jego przyczynę.
7. Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia z ubezpieczenia opóźnienia podróży:
 - 1) wyjaśnienie na piśmie, co było przyczyną opóźnienia;
 - 2) potwierdzenie od linii lotniczej lub przewoźnika o opóźnieniu, w tym opis przyczyny;
 - 3) bilet lotniczy, bilet kolejowy, bilet autobusowy;
 - 4) rachunki, faktury za dodatkowe koszty transportu i/lub zakwaterowania.
8. Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia z ubezpieczenia bagażu:
 - 1) raport policyjny;
 - 2) pisemne potwierdzenie od dostawcy usług turystycznych lub dostawcy usług zakwaterowania;
 - 3) protokół niezgodności mienia (PIR) od linii lotniczej lub przewoźnika w przypadku uszkodzenia lub zagubienia bagażu;
 - 4) faktury, rachunki lub inne dowody zakupu przedmiotów, których dotyczy roszczenie;
 - 5) faktury, rachunki za naprawę lub dokument zawierający wycenę kosztów naprawy.
9. Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia z ubezpieczenia kosztów opóźnienia bagażu:
 - 1) protokół niezgodności mienia (PIR) od linii lotniczej lub przewoźnika o tymczasowej utracie bagażu wraz z potwierdzeniem czasu trwania opóźnienia dostarczenia oraz terminem dostarczenia bagażu Ubezpieczonemu;
 - 2) faktury, rachunki za niezbędne rzeczy zakupione w czasie oczekiwania na dostarczenie bagażu.
10. Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia z dla roszczeń z ubezpieczenia kosztów leczenia za granicą:
 - 1) dokumentacja medyczna o przebiegu leczenia, raport lekarza (zawierający dane identyfikacyjne pacjenta, diagnozę, dane o leczeniu);
 - 2) rachunek za wizytę u lekarza lub pobyt w szpitalu wraz z potwierdzeniem rozliczenia/płatności;
 - 3) inne faktury lub rachunki z potwierdzeniem płatności wystawcy, którego dotyczy wniosek o zwrot kosztów;
11. W celu rozpatrzenia roszczenia z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w podróży, wymagane jest:
 - 1) powiadomienie TUZ Ubezpieczenia telefonicznie lub pisemnie o zajściu objętej ubezpieczeniem przyczyny powodującej szkodę w ciągu 10 dni od daty jej zajścia. W przypadku, gdy zawiadomienie TUZ Ubezpieczenia było niemożliwe z powodu wystąpienia zdarzeń losowych lub działania siły wyższej, Ubezpieczony lub przedstawiciel, Ubezpieczony jest zobowiązany powiadomić TUZ Ubezpieczenia po ustaniu przyczyn uniemożliwiających zgłoszenie objętej ubezpieczeniem przyczyny w terminie określonym w zdaniu pierwszym;
 - 2) Ubezpieczony lub pełnomocnik jest zobowiązany do natychmiastowego przekazania do TUZ Ubezpieczenia każdego wezwania, pozwu, akt pozasądowych i dokumentów sądowych zaadresowanych do Ubezpieczonego lub doręczonych Ubezpieczonemu.
12. Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia z ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w podróży:
 - 1) opis okoliczności zajścia nieszczęśliwego wypadku;
 - 2) karta wypadku lub protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku wraz z załącznikami do protokołu wypadkowego – jeżeli wypadek jest kwalifikowany jako wypadek przy pracy;
 - 3) notatka policyjna w przypadku zawiadomienia Policji;
 - 4) orzeczenie kończące postępowanie karne, jeżeli postępowanie takie było w danym wypadku prowadzone, a także inne posiadane dokumenty dotyczące postępowania będącego jeszcze w toku, które mogą potwierdzić zasadność roszczenia;
 - 5) dokumentacja medyczna niezbędna do rozpatrzenia roszczenia;
 - 6) dokument potwierdzający uprawnienia do kierowania pojazdem lub rowerem (w przypadku, gdy Ubezpieczający był kierowcą pojazdu lub jechał rowerem);
 - 7) dokument potwierdzający dopuszczenie pojazdu do ruchu drogowego - dotyczy wypadku drogowego;
 - 8) akt zgonu, karta statystyczna zgonu (jeśli została wydana), wynik sekcji zwłok (jeżeli została przeprowadzona).
13. Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia z ubezpieczenia pakiet sportowego:
 - 1) W ramach sprzętu sportowego:
 - a) raport policji, jeżeli dotyczy;
 - b) pisemne potwierdzenie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową od dostawcy usług turystycznych, hotelu, tour operatora;

- c) protokół niezgodności mienia (PIR) od linii lotniczej lub przewoźnika.
- 2) Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia dotyczącego uszkodzenia lub zagubienia sprzętu sportowego:
 - a) faktury, rachunki lub inne dowody zakupu przedmiotów, których dotyczy roszczenie;
 - b) faktury, rachunki za naprawę lub dokument zawierający wycenę kosztów naprawy.
- 3) Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia dotyczącego zwrot kosztów utraconej aktywności sportowej:
 - a) opis okoliczności uniemożliwiających udział w aktywności sportowej;
 - b) raport lekarza (z danymi identyfikacyjnymi pacjenta, diagnozą, danymi o leczeniu);
 - c) akt zgonu, jeżeli dotyczy;
 - d) zaświadczenie o odwołaniu aktywności sportowej przez organizatora/ośrodek narciarski wraz z przyczyną;
- 4) Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia dotyczące wypożyczenia sprzętu sportowego:
 - a) raport policji, jeżeli dotyczy;
 - b) pisemne potwierdzenie zgłoszenia opóźnienia dostarczenia, utraty, zniszczenia sprzętu sportowego od dostawcy usług turystycznych, hotelu, tour operatora;
 - c) rachunek i dowód zapłaty za wypożyczenie sprzętu sportowego.
- 14. Wymagane dokumenty do zgłoszenia roszczenia z ubezpieczenia udziału własnego w przypadku szkód w wynajmowanym pojeździe:
 - 1) dokument umowy najmu pojazdu;
 - 2) opis zdarzenia oraz dokumenty i rachunki wystawione przez wypożyczalnię pojazdów będące podstawą zapłaty przez Ubezpieczonego udziału własnego;
 - 3) dowód zapłaty przez Ubezpieczonego kwoty udziału własnego w związku z wypadkiem drogowym lub kradzieżą wynajmowanego pojazdu.
- 15. W przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego mogącego powodować odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia z ubezpieczenia kontynuacji leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w Polsce, Ubezpieczony obowiązany jest:
 - 1) niezwłocznie po powrocie do Polski zgłosić się do lekarza i zastosować się do jego zaleceń;
 - 2) jeżeli stan zdrowia na to pozwala, powiadomić niezwłocznie TUZ Ubezpieczenia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną, nie później niż w terminie 14 dni od daty powrotu do Polski,
 - 3) dostarczyć do TUZ Ubezpieczenia zgłoszenie szkody zawierające: dane Ubezpieczającego, szczegółowy opis przyczyn i okoliczności z podaniem daty zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego (formularz znajduje się na stronie internetowej www.tuz.pl);
 - 4) dostarczyć do TUZ Ubezpieczenia wymagane dokumenty:
 - a) dokumentację medyczną potwierdzającą doznanie przez Ubezpieczonego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, stwierdzającą rozpoznanie (diagnozę lekarską) oraz uzasadniającą konieczność poddania się leczeniu i prowadzenia określonego sposobu leczenia lub dokumentację medyczną potwierdzającą fakt wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia;
 - b) w przypadku kosztów rehabilitacji zlecenie lekarza prowadzącego na jej odbycie;
 - c) dokumenty wskazane w trakcie likwidacji szkody, niezbędne do ustalenia zasadności roszczeń i wysokości świadczenia lub odszkodowania;
 - d) imienne rachunki i dowody zapłaty kosztów objętych zakresem ubezpieczenia;
 - e) dokument uprawniający do kierowania pojazdem, jeżeli ubezpieczony kierował pojazdem podczas nieszczęśliwego wypadku,
 - 5) zwolnić lekarzy, którzy sprawowali lub sprawują opiekę medyczną nad Ubezpieczonym, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej lub wyrazić zgodę na udostępnienie dokumentacji medycznej – w zakresie niezbędnym do uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez Ubezpieczonego informacji o jego stanie zdrowia, poprzez złożenie odpowiedniego oświadczenia przy zgłaszaniu roszczenia lub w trakcie likwidacji szkody;
 - 6) umożliwić TUZ Ubezpieczenia zasięgnięcie informacji dotyczących okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego.

JAK ZŁOŻYĆ SKARGĘ LUB REKLAMACJE Z TYTUŁU ZAWARTEJ UMOWY UBEZPIECZENIA?

REKLAMACJE I SKARGI

§ 27

1. Reklamacja albo Skarga może być złożona w każdej jednostce TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta.
2. Reklamacja albo Skarga może być złożona:
 - 1) na piśmie:
 - a) w postaci papierowej:
 - i. osobiście w siedzibie TUZ Ubezpieczenia lub w innej jednostce TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta;
 - ii. przesyłką pocztową wysłaną na adres siedziby TUZ Ubezpieczenia lub innej jednostki TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta.
 - b) w postaci elektronicznej:

- i. z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, w szczególności wysłana na adres: reklamacje@tuz.pl lub wysłana poprzez formularz umieszczony na stronie internetowej www.tuz.pl;
 - ii. albo wysłana na adres TUZ Ubezpieczenia do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy.
- 2) ustnie:
 - a) telefonicznie na numer: (+48) 22 327 60 60;
 - b) osobiście do protokołu podczas wizyty Klienta w siedzibie TUZ Ubezpieczenia lub w innej jednostce TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta.
3. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania Reklamacji albo Skargi, Reklamacja albo Skarga powinna zawierać w szczególności:
 - 1) imię i nazwisko (nazwa) Klienta;
 - 2) adres zamieszkania (siedziby) Klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego;
 - 3) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy jeżeli taki został nadany.
4. Na żądanie Klienta TUZ Ubezpieczenia potwierdza fakt otrzymania Reklamacji albo Skargi w sposób uzgodniony z Klientem.
5. Odpowiedź na Reklamację albo Skargę, powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania Reklamacji albo Skargi. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
6. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie Reklamacji albo Skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 5, TUZ Ubezpieczenia powinno przekazać Klientowi, który wystąpił z Reklamacją albo skargą, informację w której:
 - 1) wyjaśni przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określi przewidywany termin rozpatrzenia Reklamacji albo Skargi i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania Reklamacji albo Skargi.
7. TUZ Ubezpieczenia rozpatruje Reklamację albo Skargę i udziela Klientowi odpowiedzi na piśmie:
 - 1) w postaci elektronicznej – w przypadku gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta na piśmie w postaci elektronicznej, chyba że Klient wniósł o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci papierowej;
 - 2) w postaci papierowej – w przypadku gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta na piśmie w postaci papierowej, chyba że Klient wniósł o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci elektronicznej;
 - 3) w postaci papierowej albo elektronicznej, zgodnie z wnioskiem Klienta – w przypadku gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta ustnie.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, odpowiedź jest udzielana:
 - 1) z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, za pomocą którego Klient złożył Reklamację albo Skargę, albo innego wskazanego przez Klienta środka komunikacji elektronicznej – w przypadku gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej;
 - 2) na adres Klienta do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy – w przypadku gdy Reklamacja albo Skarga została wysłana przez Klienta na adres do doręczeń elektronicznych.
9. TUZ Ubezpieczenia podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

§ 28

1. Administratorem danych osobowych zgodnie z art. 4 pkt. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), dalej: RODO, w związku zawarciem i wykonaniem umowy ubezpieczenia jest TUZ Ubezpieczenia TUIR S.A.
2. Osoba, której dane dotyczą, może skontaktować się z Administratorem pisemnie – pocztą tradycyjną na adres siedziby lub pocztą elektroniczną na adres: centrala@tuz.pl.
3. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym można skontaktować się pisemnie – pocztą tradycyjną na adres siedziby lub pocztą elektroniczną na adres: iod@tuz.pl.
4. Dane osobowe są przetwarzane w następujących celach:
 - 1) Oceny ryzyka ubezpieczeniowego, wyliczenie składki, zawarcie i wykonanie umowy ubezpieczenia – na podstawie:
 - a. art. 6 ust. 1 lit. b RODO – przetwarzanie jest niezbędne do zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia;
 - b. art. 6 ust. 1 lit. c RODO – w zakresie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności ustawy

o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

W powyższych celach, w tym w celu ustalenia wysokości składki, stosowane jest profilowanie. Decyzje podejmowane są na podstawie danych zebranych w procesie zawierania umowy ubezpieczenia lub objęcia ochroną ubezpieczeniową. W przypadku zawarcia umowy na odległość decyzje te mogą być podejmowane w sposób zautomatyzowany (bez udziału człowieka). Decyzje mogą opierać się na automatycznej ocenie ryzyka ubezpieczeniowego. W przypadku przedłużenia umowy na kolejny okres decyzje będą podejmowane automatycznie (bez udziału człowieka), na podstawie danych zgromadzonych podczas zawarcia i wykonywania pierwotnej umowy.

- 2) Zapobiegania i wykrywania przestępczości – na podstawie:
 - a. art. 6 ust. 1 lit. c RODO – realizacja obowiązków prawnych wynikających z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
 - b. art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na przeciwdziałaniu nadużyciom i ochronie przed wyłudzeniami.
 - 3) Reasekuracji ryzyka – na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadnionego interesu Administratora polegający na ograniczeniu ryzyka ubezpieczeniowego poprzez przekazanie części ryzyka reasekuratorom.
 - 4) Windykacji, dochodzenia roszczeń oraz obrony praw TUZ Ubezpieczenia w postępowaniach przed sądami i organami państwowymi – na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na ustaleniu, dochodzeniu lub obronie roszczeń oraz art. 9 ust. 2 lit. f RODO – w przypadku przetwarzania szczególnych kategorii danych, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń.
 - 5) Marketingu własnych produktów i usług, w tym profilowanie w celu określenia preferencji lub potrzeb w zakresie produktów ubezpieczeniowych oraz przedstawienia odpowiedniej oferty – na podstawie:
 - a. art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na promocji własnych produktów i usług (marketing bezpośredni);
 - b. art. 6 ust. 1 lit. a RODO – zgoda osoby, której dane dotyczą, w zakresie, w jakim jest ona wymagana przepisami prawa (np. w przypadku marketingu realizowanego za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej lub urządzeń telekomunikacyjnych).
 - 6) Dochodzenie roszczeń regresowych (w przypadku wypłaty odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez osobę trzecią) – na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego.
 - 7) Likwidacji szkody (jeżeli zostanie zgłoszona), w tym obsługa zgłoszenia, wydanie decyzji oraz wypłata odszkodowania lub innego świadczenia – na podstawie:
 - a. art. 6 ust. 1 lit. b RODO – wykonanie umowy ubezpieczenia;
 - b. art. 6 ust. 1 lit. c RODO – realizacja obowiązków wynikających z przepisów prawa (w szczególności ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Kodeksu cywilnego, ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego);
 - c. art. 9 ust. 2 lit. f RODO – w przypadku przetwarzania danych szczególnych kategorii, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń.
 - 8) Ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, celów rachunkowych i sprawozdawczych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO – realizacja obowiązków prawnych wynikających w szczególności z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz przepisów o rachunkowości.
 - 9) Archiwizacji oraz wewnętrznych celów administracyjnych i kontrolnych na podstawie: art. 6 ust. 1 lit. f RODO – prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na zapewnieniu rozliczalności, kontroli prawidłowości prowadzonych postępowań oraz zabezpieczeniu dowodów na potrzeby ewentualnych postępowań.
5. Dane osobowe zostały pozyskane:
- 1) w przypadku Ubezpieczającego – bezpośrednio od osoby, której dane dotyczą;
 - 2) w przypadku Ubezpieczonego – od Ubezpieczającego, w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia.
6. Dane osobowe mogą być przekazywane:
- 1) podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa, w szczególności organom nadzoru i kontroli;
 - 2) innym zakładom ubezpieczeń, reasekuratorom lub Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu – w zakresie niezbędnym do realizacji obowiązków ustawowych lub rozpatrzenia reklamacji;
 - 3) podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie TUZ Ubezpieczenia, w szczególności dostawcom usług IT, podmiotom zajmującym się likwidacją szkód, windykacją należności, kancelariom prawnym, rzeczoznawcom majątkowym, podmiotom wykonującym usługi naprawcze oraz agentom ubezpieczeniowym. Podmioty te przetwarzają dane na podstawie umów zawartych z TUZ Ubezpieczenia i wyłącznie zgodnie z poleceniami Administratora.
7. TUZ Ubezpieczenia może przekazać dane osobowe do odbiorców znajdujących się poza Europejskim Obszarem Gospodarczym, jeżeli będzie to niezbędne do wykonania umowy ubezpieczenia. Administrator zapewni odpowiednie zabezpieczenia tych danych. Informacje o sposobach uzyskania kopii zabezpieczeń lub miejscu ich udostępnienia można uzyskać, kontaktując się z Administratorem lub Inspektorem Ochrony Danych.
8. Osobom, których dane są przetwarzane, przysługują następujące prawa:
- 1) prawo dostępu do danych;
 - 2) prawo do sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych;
 - 3) prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych;
 - 4) prawo do przenoszenia danych;
 - 5) prawo do wycofania zgody (bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania przed jej wycofaniem);

- 6) w przypadku decyzji podejmowanych w sposób zautomatyzowany – prawo do uzyskania wyjaśnień, zakwestionowania decyzji oraz żądania interwencji człowieka i ponownej analizy danych.
- W celu realizacji powyższych praw należy skontaktować się z Administratorem lub Inspektorem Ochrony Danych.
9. Osobie, której dane dotyczą, przysługuje również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
10. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu tej umowy lub do wygaśnięcia obowiązku ich przechowywania wynikającego z przepisów prawa (np. przepisów o rachunkowości). W przypadku wyrażenia zgody (np. na cele marketingowe) dane będą przetwarzane do momentu jej wycofania. Dane przetwarzane w celach analitycznych i statystycznych będą przechowywane przez okres 12 lat od dnia rozwiązania umowy ubezpieczenia.
11. Podanie danych osobowych jest niezbędne do oceny ryzyka ubezpieczeniowego, zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia. Niepodanie danych uniemożliwi zawarcie umowy lub objęcie ochroną ubezpieczeniową. Podanie danych w innych celach (np. marketingowych) jest dobrowolne.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 29

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie lub w inny sposób uzgodniony przez strony umowy ubezpieczenia.
2. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie OWU jest prawo polskie.
5. Spór między Klientem, a TUZ Ubezpieczenia może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem, a TUZ Ubezpieczenia, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego: adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl.
6. Przez Klienta, o którym mowa w ust. 5 rozumie się osobę fizyczną będącą Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia, spadkobiercą posiadającym interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności lub spełnieniu świadczenia z umowy ubezpieczenia.
7. Ubezpieczający zobowiązany jest poinformować TUZ Ubezpieczenia o zmianie adresu bądź siedziby w jednej z form wskazanych w ust. 1 niniejszego paragrafu.

§ 30

1. OWU zostały zatwierdzone uchwałą Zarządu TUZ Ubezpieczenia Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółki Akcyjnej nr U/84/2026 z dnia 27 maja 2026 r.
2. OWU mają zastosowanie dla umów ubezpieczenia zawartych od dnia 15 lipca 2026 r.